Omraam Mikhaël Aïvanhov

UN VIITOR PENTRU TINERET

Cap. 1 – Tineretul, un pământ în formare

Tinerii sunt plini de viaţă, de prospeţime, de elanuri şi aspiraţii magnifice: cum să nu-i iubim? Problema este numai de a şti ce să facă cu această extraordinară clocotire de energii care debordează în ei.

Pentru că există corespondenţe între viaţa omului şi cea a naturii, putem spune că anii tinereţii sunt comparabili cu perioada formării pământului. În acele vremuri, acum milioane de ani, viaţa organizată nu era încă posibilă, pentru nu erau decât erupţii vulcanice şi materiale în fuziune. A trebuit ca aceste mişcări şi forţe să se liniştească pentru ca pământul să devină, în fine, un loc unde să poată trăi plantele, animalele şi oamenii.

Ei bine, tineretul trăieşte în interior în această stare primitivă a pământului: energiile sale care nu sunt încă nici domesticite, nici controlate, provoacă tot felul de manifestări dezordonate şi contradictorii. Tinerii simt totul în exces, atracţiile şi repulsiile, entuziasmul şi revoltele; elanurile generoase, creatoare sunt adesea urmate de sentimente de dezgust, de nevoia de a distruge totul, până la a vrea să se distrugă pe ei înşişi. Nimic solid nu se poate edifica pe un sol aşa de instabil. Trebuie ca tinerii să introducă în ei un pic de măsură, un pic de control, pentru a deveni un pământ unde pot trăi plante, animale şi oameni - simbolic vorbind.

Pentru că aceasta e trecerea de la tinereţe la vârsta adultă: trecerea de la o viaţă neorganizată, instabilă, haotică, la o viaţă bogată, plină, benefică pentru sine însuşi şi pentru ceilalţi. Cei care îşi imaginează că a deveni adult înseamnă a-ţi pierde tinereţea, adică a abandona tot ceea ce face farmecul, ţâşnirea forţelor şi viaţa, se înşeală. A fi tânăr e un lucru, iar a-ţi păstra tinereţea e altceva. Ceea ce posedă tinerii sunt forţele vii, materialele noi asupra cărora trebuie să lucreze conştient pentru a-şi construi existenţa. Dacă nu vor lucra, ce se va întâmpla? Fiind dat faptul că pe măsura trecerii anilor ei pierd prin forţa împrejurărilor din această vitalitate, dacă se lasă în voia capriciilor, instinctelor, fără a încerca de a vedea clar ce se întâmplă şi fără a pune un pic de ordine în ei pentru a-şi stăpâni energiile, ei bine, când vor ajunge la vârsta adultă, vor semăna cu solurile sterile, cu pământurile devastate.

Dacă vedem atâtea conflicte între tineri şi adulţi, aceasta vine din cauză că adulţii şi-au trăit tinereţea inconştient, pasiv, fără a face nici o muncă interioară în timpul acestei perioade, iar acum se simt sărăciţi şi simt ranchiună în privinţa tinerilor care posedă ceea ce ei nu mai au. Cât despre tineri, văzând pe toţi aceşti adulţi atât de prozaici, uscaţi, ramoliţi, evident că îi critică, îşi bat joc de ei sau se revoltă, şi această situaţie crează probleme de nerezolvat. Ei bine, eu îi sfătuiesc pe tineri să-i lase pe adulţi în pace şi să înceapă să facă o muncă interioară de organizare, de control, de armonizare cu scopul de a ajunge ca ei să aducă ceva mai bun. Şi dacă vor cu adevărat, vor reuşi.

De altfel, de câţiva ani, vedem tineretul amestecându-se în afacerile publice: băieţi, fete foarte

tineri se pronunţă asupra societăţii, vieţii ţării, evenimentelor mondiale şi se organizează pentru ca cuvântul lor să aibă greutate. E ceva nou, nu s-a mai văzut aceasta înainte! Da, şi este un semn al timpurilor. Noii curenţi care încep să se reverse în lume îşi fac loc prin intermediul tinerilor. Vom intra într-o nouă eră, era Vărsătorului, şi influenţele sale se fac deja simţite. Pentru moment, desigur, asistăm la manifestări, câteodată dezordonate, şi e normal, nu sunt decât încercări, şi încercările sunt însoţite întotdeauna de răniri, de şocuri. Dar după câtva timp totul se va aşeza şi vom putea vedea schimbările. Care vor fi aceste schimbări, aceasta depinde de tineri. Pentru că au luat cuvântul, şi mulţi adulţi sunt de acord să se facă după cum spun ei, ei sunt cei care trebuie să se gândească bine la ceea ce cer.

Dacă şi tinerii vor cere facilitatea materială, plăcerile, ei bine, să nu-şi facă iluzii, nu e nimic nou sub soare, e ceea ce cer oamenii de când există şi nu e prea glorios. Dacă nu cer altceva mai bun, vor semăna cu toţi acei adulţi pe care îi critică. „Dar spuneţi-ne, ce ar trebui să cerem?” Trebuie să cereţi să fiţi instruiţi. Aceasta nu înseamnă numai a primi cunoştinţe care vă permit să obţineţi diplome şi a avea o meserie. A fi instruit înseamnă a primi lumina graţie căreia avansăm din ce în ce mai mult pe drumul libertăţii, forţei, frumuseţii, dragostei… pe drumul adevăratei vieţi.

Şi pentru a-şi face acceptate cererile, tinerii trebuie să găsească, de asemenea, atitudinea potrivită. Nu urlând, gesticulând, arătându-se grosieri şi violenţi îi veţi convinge pe alţii că aveţi dreptate. Aş vrea să văd ridicându-se un tineret în faţa căruia toţi să fie obligaţi să capituleze. Da, tinerii ar putea chiar să nu spună nimic, să nu facă nimic altceva decât să se prezinte, iar

idealul lor, puritatea lor, strălucirea lor să facă să capituleze lumea întreagă, nimic să nu poată să le reziste!

Desigur, tinerii nu au puterea să-şi impună imediat voinţa, dar ei pot cel puţin să înceapă spunându-le nu celor care încearcă să-i ademenească pe căi necinstite. De aceia ei trebuie să se arate la început foarte vigilenţi şi să facă un triaj în tot ceea li se propune, ştiind că sunt o pradă uşoară pentru toţi cei care nu au interese prea catolice de apărat. Câtă lume stă la pândă pentru ceea ce ar putea atrage tinerii ale căror instincte şi dorinţe sunt pe cale de a se trezi, şi se înghesuie să le ofere ceea ce doresc! Aceasta începe prin fabricarea de jucării care favorizează instinctul de agresivitate la băieţii mici, cu arme şi jocuri care imită războiul. Şi continuă mai târziu cu tot felul de obiecte sau activităţi inutile sau chiar dăunătoare pe care adolescenţii nici nu şi le-ar fi închipuit dacă nu le-ar fi văzut expuse peste tot în vitrinele magazinelor şi prezentate prin publicitate.

Ei bine, aceşti oameni se fac vinovaţi de a induce tineretul în eroare. Pentru că la început ei trezesc tinerilor nevoi materiale pe care aceştia nu au posibilitatea să le satisfacă şi aceasta antrenează tot felul de frustrări şi chiar dorinţa de a obţine pe căi necinstite ceea ce nu pot obţine pe căi cinstite. Apoi, încercând să-i facă să creadă că ei au nevoie neapărat de toate acestea pentru a se simţi bine şi împliniţi, ei îi deturnează pe tineri de la adevărata căutare a fericirii şi a sensului vieţii. Pentru că fericirea şi sensul vieţi nu se găsesc decât într-o deschidere spre lumea spirituală. Numai acolo ne simţim hrăniţi, liniştiţi, reîmprospătaţi.

Nu există mulţi adulţi care să se întrebe dacă ceea ce pregătesc pentru tineri le va face întradevăr bine, îi va ajuta să vadă mai clar, îi va echilibra, îi va întări. Ei nu se gândesc decât cum să-i îndrepte într-o direcţie care îi aranjează. Şi ceea ce îi aranjează este de a câştiga bani. Câte cărţi, filme, discuri, etc., se prezintă tinerilor şi nu servesc decât să îmbogăţească oamenii de afaceri! Şi dacă tinerii sunt din ce în ce mai dezorientaţi, mai smintiți din cauza a tot ceea ce văd şi aud, puţin contează, aceşti oameni îşi bat joc de acesta! Şi această afacere merge şi mai departe, pentru că există din ce în ce mai mulţi criminali care profită de curiozitatea tinerilor sau de slăbiciunea lor pentru a le propune drogul. Cu acest drog, aceştia fac din ei sclavi, epave, sau îi omoară, dar nu le pasă, din moment ce ei câştigă bani! Toate căile sunt bune pentru a te îmbogăţi.

Eu pot să vă povestesc ce mi s-a întâmplat mie când eram foarte tânăr. În oraşul Varna, unde locuiam, trăia pe atunci un om care a fost consul în America şi a adus din călătoriile sale tot felul de cărţi de ocultism şi de tratate de magie, dar şi tot felul de obiecte: baghete şi oglinzi magice, veşminte pentru ceremonii. El devenise un fel de magician. Dar văzând că nu reşeşte singur pentru că îi lipseau anumite facultăţi, anumite elemente, el a căutat un băiat tânăr pentru a lucra cu el şi pentru a realiza proiectele sale… şi m-a găsit pe mine! În schimbul ajutorului meu, el mi-a propus să mă găzduiască (locuia într-o casă magnifică), să mă hrănească, să îmi dea bani şi tot ce aş fi vrut. El avea o bibliotecă fantastică şi era el însuşi scriitor, a scris cărţi despre spiritism şi a făcut de asemenea şi traduceri. El a fost primul în Bulgaria care a tradus „Zanoni” de Bulwer-Lytton.

Eram foarte tânăr – 18 ani – şi nu cunoşteam mare lucru despre natura umană, despre cupiditatea sa, perversiunea sa, despre gustul său spre întreprinderi periculoase. Dar voiam să fiu bine ghidat şi nu făceam nimic fără a-i cere părerea Maestrului meu Peter Deunov. Aceasta se petrecea de altfel la câtva timp după ce l-am cunoscut. I-am spus deci de propunerile acestui om întrebându-l ce trebuia să fac. Maestrul a fost categoric: el mi-a interzis să mă leg cu un astfel de individ şi să mă ocup de magie. Din fericire, pentru că altfel aş fi apucat-o pe un drum foarte periculos. Aş fi obţinut cu siguranţă multe lucruri, dar cu ce preţ? Pentru că atunci când începem să practicăm magia pentru a obţine avantaje materiale: succes, bani, glorie, posesiunea unui bărbat sau a unei femei, suntem pe drumul magiei negre şi, într-un fel sau altul, vom sfârşi „vânzându-ne sufletul diavolului”, cum se spune.

Vă gândiţi, fără îndoială, că nu sunteţi în pericol de a primi propunerile îmbietoare ale unui magician... Poate nu sub această formă, desigur, dar sunt atâtea feluri de a vă vinde sufletul diavolului! Nici nu e necesar să faceţi un pact cu el, cum se povesteşte în cărţile de vrăjitorie; e suficient să vă supuneţi mobilelor interesate şi egoiste pentru a pierde de fiecare dată un pic din lumina sufletului vostru.

De aceea sfătuiesc tinerii să studieze bine fiecare propunere care li se face. Fie că e vorba de obiecte, veşminte, muzică, activităţi, idei, trebuie ca ei să caute de la început să-şi dea seama care e natura slăbiciunilor pe care încearcă să le favorizeze în ei. Tinerii să nu uite că sunt ca un pământ în formare; şi dacă simt că sunt împinşi spre câştiguri şi succese uşoare, spre violenţă sau spre disperare, etc., să ştie

că sunt forţe distructive şi să le ocolească! Dacă vor cu adevărat să facă totul mai bine ca adulţii şi să creeze o lume nouă, să nu accepte decât ceea ce le dă gustul de a construi în ei şi în jurul lor ceva bun, frumos, pur şi puternic.

Cap. 2 - Fundamentul existenţei noastre: credinţa într-un Creator

Multă lume vă va spune că a fi credincios sau ateu nu are nici o importanţă, că credinţa sau absenţa ei nu are o mare influenţă asupra mentalităţii şi comportamentului oamenilor. Ei bine, aceasta dovedeşte foarte simplu că nu cunosc nimic din psihologie. În realitate, tot ceea ce lăsaţi să se introducă în sufletul vostru ca şi convingere, sentiment, gând, acţionează asupra voastră, iar prezenţa sau absenţa acestor elemente vă influenţează raţionamentul, deci atitudinea profundă faţă de viaţă. Şi, de altfel, aşa este pentru orice.

Dacă faceţi o prăjitură uitând să puneţi zahărul, credeţi că rezultatul va fi acelaşi ca şi când l-aţi fi pus? Dacă veţi fi neglijent în compoziţia şi dozajul unui preparat chimic nu veţi obţine produsul pe care îl doriţi. Sau, dacă într-o adunare, în parlament de exemplu, un deputat este absent, deciziile care se iau pot fi diferite. Dacă deputatul ar fi fost acolo ar fi putut susţine un alt punct de vedere şi deci şi al vostru ar fi putut fi diferit. Toată viaţa este aici pentru a ne arăta importanţa prezenţei sau absenţei unui element. Cu atât mai mult, când e vorba de prezenţa sau absenţa acestui element care e credinţa.

Veţi înţelege poate mai bine dacă vă voi spune că, în fiinţa umană, credinţa este un fenomen comparabil

cu pubertatea. Pubertatea este o perioadă în cursul căreia se produc mari schimbări fiziologice şi mai ales psihologice. Un nou element îşi face apariţia în viaţa psihică, şi acest element provoacă modificări ale sensibilităţii, deci a felului de a vedea lucrurile. Ei bine, a crede că lumea este opera unui Creator atotputernic, omniscient şi plin de dragoste este de o importanţă fundamentală pentru viaţa psihică a omului. Raţionamentul şi reacţiile unui adevărat credincios în faţa problemelor de ordin moral, social, politic, au o dimensiune mai profundă şi mai vastă şi sunt de o calitate mai subtilă decât cele ale unui ateu. Graţie prezenţei acestui element, al credinţei, al dragostei faţă de Creator, ei simt şi înţeleg ceea ce alţii nu pot nici să simtă nici să înţeleagă.

„Dar, vor spune unii, ateii sunt mai obiectivi, mai logici, ei se pronunţă în mod unic asupra ceea ce văd, în timp ce ceilalţi, atât de absorbiţi de credinţele lor, fac judecăţi eronate”. Nu e adevărat. Desigur, nu pentru că sunt credincioşi au oamenii şi o bună judecată; pentru a se pronunţa în mod corect, există anumite facultăţi mentale care intră în joc, şi nu toţi credincioşii sunt atât de bine dezvoltaţi mental. Dar eu vreau să spun aceasta: omului inteligent care nu crede în existenţa lui Dumnezeu, în realitatea sufletului, în imortalitatea spiritului îi va lipsi în permanenţă un element substanţial pentru a face observaţiile şi judecăţile sale. Absenţa acestui element îi reţine pe atei într-un punct de vedere superficial; ei se opresc la formă, la suprafaţa existenţei.

Când acest element al credinţei vine să se introducă în el, omul descoperă adevărata dimensiune a fiinţelor şi lucrurilor şi simte curenţii care circulă între ele. Un ateu se conduce în existenţa sa ca şi cel care în

faţa unei fiinţe umane nu ia în considerare decât anatomia sa. Cât timp e vorba să îi identifice membrele, organele şi să descrie aparenţa lor merge, anatomia poate să ajungă. Dar a te ocupa numai de anatomie semnifică a te ocupa numai de un corp fără viaţă, nu de viaţă însăşi.

Noi suntem creaturi, şi creaturile care nu recunosc că au un Creator cad în absurditate şi monstruozitate. Ce putem aştepta bun de la cineva care refuză să recunoască o evidenţă atât de simplă: că întreaga creaţie şi creaturile au în mod necesar un Creator? Priviţi, când o crimă a avut loc, prima întrebare ce şi-o pun oamenii, este: cine este autorul? În majoritatea cazurilor el e deja departe, nu a rămas alături de „opera” sa, şi cu toate acestea nimeni nu se îndoieşte că această operă nu are un autor! De asemenea, când se găseşte un tablou şi nu se ştie cărui pictor să i se atribuie pentru că nu poartă semnătură, noi nu spunem că acest tablou nu are un autor, spunem numai că el este „anonim”. Se ignoră cine este autorul, dar nu ne îndoim că el există. Atunci, de ce pentru această operă grandioasă, sublimă, care este întreaga creaţie, unii pretind că ea nu are autor? Să spună mai repede, dacă o vor, că e anonimă (există suficiente fiinţe umane care să se ocupe de a da un nume Creatorului!) dar să îl negi pe acest autor este cea mai mare aberaţie.

Pentru mine, acesta e un subiect despre care nici nu e nevoie să vorbim, mi-e ruşine să mă opresc asupra lui. Ca şi cum tot ceea ce există mai inteligent, mai mare, mai frumos în univers a ieşit, aşa, într-o bună zi, din întâmplare, din haos… nu, nu există cuvinte suficiente pentru a califica această afirmaţie! Pentru un Iniţiat, cel care vrea să găsească adevărul

trebuie înainte de orice să recunoască existenţa Creatorului. Şi dacă vrea să beneficieze de viaţa Sa, de dragostea Sa, de forţa Sa, trebuie să se lege de El, să intre în contact cu fiecare dintre aceste calităţi cărora El este unicul şi adevăratul izvor. Numai gândul despre existenţa unui Creator lucrează deja benefic asupra fiecărei creaturi.

Pentru că, contrar a ceea ce unii au crezut mult timp şi încă o mai cred, Dumnezeu nu este acel bătrân cu barbă, aşezat pe nori, ocupat să observe oamenii pentru a scrie greşelile lor şi a-i pedepsi. Pe Dumnezeu nu putem nici să-L descriem nici să-L explicăm, nici măcar să-L concepem, dar cel ce îl caută în mod sincer, cel care munceşte să se apropie de El prin practicarea virtuţilor, simte puţin câte puţin prezenţa Sa manifestându-se în el ca pace, ca lumină, ca dragoste, ca forţă şi nimic rău nu-l mai poate atinge. Da, aceasta trebuie înţeles de la bun început, că nu îl veţi întâlni pe Dumnezeu în exteriorul vostru, nu puteţi decât să-L găsiţi în voi ca o prezenţă care dă viaţă şi iluminează toată fiinţa voastră interioară.

Observaţi-vă atunci când iubiţi pe cineva: simpla prezenţă a acestui sentiment în voi vă împinge să gândiţi şi să acţionaţi într-o anumită manieră, şi nu numai faţă de acea persoană, ci faţă de toate fiinţele din jurul vostru şi chiar cu natura aveţi alte relaţii din cauza prezenţei acestui sentiment în voi. Deci, iată un motiv şi mai serios atunci când cel pe care-l iubiţi este Fiinţa tuturor fiinţelor.

Dar cum să iubim pe cineva căruia i se neagă existenţa?...Celui care nu crede în Dumnezeu, celui care nu-l iubeşte îi va lipsi tot timpul ceva oricât de mare savant sau filozof ar fi el, şi anume acel sentiment care îl va ridica la adevărata înţelegere.

Dragostea este o forţă care acţionează asupra voastră, asupra mentalului vostru, asupra voinţei voastre, asupra corpului vostru chiar şi vă dă imense posibilităţi. Dragostea este ca benzina: dacă aveţi benzină în maşina voastră puteţi avansa, dar dacă benzina lipseşte, unde veţi merge?

Înţelegeţi că ceea ce vă spun astăzi este un adevăr esenţial: tocmai prezenţa sau absenţa anumitor elemente în voi este cea care determină destinul vostru. Dacă aveţi credinţă, dragoste, speranţă, dacă credeţi în Dumnezeu, dacă Îl iubiţi şi vă bazaţi speranţele pe El, oricare ar fi evenimentele şi condiţiile, viaţa voastră nu ar fi la fel ca şi când nu aţi aveaţi toate acestea. Va veni ziua în care cercetătorii vor înţelege că este mai important a studia reacţiile chimice care produc în om convingerile sale, ideile sale, gândurile sale, decât să cunoaştem toată chimia organică, anorganică, etc.

Chiar dacă ceea ce vă explic acum nu vă spune mare lucru, nu-i nimic, nu este nimic pierdut. Eu vă vorbesc de realităţi care există în voi, şi chiar dacă nu sunteţi încă conştienţi, eu ştiu că vorbind ating ceva în voi care nu cere decât să iasă la lumină. Puţin câte puţin, acest ceva – sentimentul divinului – se va manifesta în voi. Ca şi lotusul care începe să crească sub apă, iar apoi înfloreşte la suprafaţă…

Lotusul este tocmai simbolul acestui proces psihic pe care vi-l descriu. Lucrurile se nasc în obscuritatea subconştientului, iar în momentul în care apar în conştiinţă, ele nu sunt la început, ci aproape de realizarea lor, pentru că de mult timp erau în mişcare. În acelaşi fel, cuvintele mele trezesc în profunzimea voastră ceva care, într-o zi, ca şi floarea de lotus, va ieşi la suprafaţă pentru a înflori deasupra apei.

Cap. 3 - Sensul Sacrului

Acum mulţi ani, când eram tânăr, în Bulgaria, nu aveam destui bani pentru a-mi cumpăra un radio şi mi-am fabricat un radio cu galenă. Pentru a face să funcţioneze un astfel de aparat, trebuie să punem un mic ac pe un cristal de galenă şi să-l deplasăm pentru a obţine un contact: câteodată merge, câteodată nu... Şi tocmai aceasta m-a frapat atunci şi m-a determinat să reflectez: nu funcţiona sigur. Atingeam piatra cu acul, nu auzeam nimic, trebuia să continui să caut, să tatonez, şi în fine, dintr-o dată, auzeam muzică sau voci... Era ca şi cum erau puncte sensibile, vii, şi puncte moarte. Când găseam un punct viu, trebuia să menţin acul pentru ca postul să continue să funcţioneze; dacă l-aş fi deplasat aş fi pierdut contactul şi ar fi trebuit să încep tatonarea pentru a găsi un nou punct.

Reflectând, am descoperit că fenomenul prezenta corespondenţe cu viaţa noastră interioară. Toţi oamenii caută ceva, vor să audă o voce, vor să primească ajutor. Dar majoritatea timpului ei nu aud nimic, nu primesc nimic. De ce? Pentru că nu au ştiut să atingă în ei înşişi punctele sensibile a sufletului şi spiritului lor care i-ar fi pus în comunicare cu regiunile spirituale. Ei trebuie deci să continue să exploreze, să tatoneze; atunci când vor ajunge să atingă aceste puncte ei vor resimţi o senzaţie care nu-i va înşela: vor primi lumina, dragostea, bucuria, vor avea revelaţia sensului vieţii.

Veţi spune: „Bun, am înţeles, trebuie să găsim aceste puncte, dar cum?” În realitate, e o problemă de atitudine. Ori, există un lucru în particular pe care oamenii îl neglijează din ce în ce mai mult, e vorba de

atitudinea interioară, de sensul sacrului. Nimic în ochii lor nu mai e demn de respect, de veneraţie. Veţi spune că ei încearcă să cultive respectul pentru persoana umană… Da, dar e prea puţin, e aproape nimic, pentru că deasupra omului şi superioare lui, există fiinţe pe care el le neglijează, el nu crede nici măcar în existenţa lor. El se ascunde în spatele a ceea ce numeşte „respectul pentru fiinţa umană” pentru a se justifica de nerespectarea a nimic altceva, nici a lui însuşi, nici a naturii şi nici chiar a Creatorului.

În realitate, nu veţi putea respecta cu adevărat oamenii dacă, în interiorul vostru, nu veţi avea consideraţie pentru ceva mai mare, absolut. Da, veţi merge până la a-i masacra pentru că vor exista mobile personale foarte puternice în voi care vor suprima acest respect. Numai atunci când veţi avea un sentiment sacru despre cineva, o fiinţă mai mare, mai înaltă, Creatorul, veţi respecta de asemenea şi oamenii.

Această problemă de atitudine este esenţială, pentru că ea determină toată viaţa interioară şi exterioară a omului. Atitudinea majorităţii oamenilor de astăzi este deplorabilă: în loc să-şi întoarcă faţa spre Creator, ei Îi întorc spatele. Nimeni nu îi mai învaţă să cultive acest sens al sacrului, chiar sunt împinşi să se debaraseze de el, pentru că e inutil, e depăşit, pare-se. Era bun pentru înaintaşii noştri care erau nişte ignoranţi, dar în epoca noastră nu e bun!… Ei bine, să o ştie, iată de ce întâlnesc atâtea dificultăţi în viaţă, pentru că cu această atitudine grosieră, nerespectuoasă, ei nu pot face nici un progres. Desigur, în domeniile ştiinţific, tehnic, unde activează, ei pot obţine unele rezultate, dar toate acestea aparţin domeniului material, exterior, dar în domeniul interior,

spiritual, din păcate ei nu vor descoperi mare lucru; cel mai adesea acolo e mediocritate, prostie, vid, spaimă. Şi aceasta va continua până când nu vor rezolva această problemă esenţială: a găsi atitudinea potrivită.

În faţa acestei Fiinţe sublime care dirijează totul, care distribuie totul, omul trebuie să aibă o atitudine de respect, de încântare. Veţi spune: „Dar noi nu vedem această Fiinţă!” Ba da, O vedeţi: vedeţi frumuseţea naturii, armonia Creaţiei, vedeţi în jurul vostru bărbaţi şi femei; dar nu vă gândiţi niciodată să urcaţi până la Autorul a tot ceea ce vedeţi, Autorul nu există! Ei bine, ce speraţi să câştigaţi cu o astfel de atitudine? Veţi fi aruncaţi la dreapta şi la stânga de forţe haotice cu care, în mod inconştient, v-aţi acordat.

Când vrem să obţinem o favoare de la cineva, ştim cum să-l salutăm, cum să ne purtăm în faţa lui, cum să-i vorbim, dar în faţa Cerului care ne-a creat, care ne-a dat totul, nu ştim să o facem. Chiar şi în biserici nu avem atitudinea corectă. Din punct de vedere exterior, da, desigur… dar în interior, în gânduri, în sentimente trebuie să găsim această atitudine pentru a obţine toate binecuvântările Cerului.

Încercaţi acum să găsiţi atitudinea corectă faţă de Dumnezeu, să vă gândiţi la El cu respect, cu încântare şi dragoste, pentru că în acel moment veţi vibra la unison cu El, şi tot ceea ce El posedă va începe să vină spre voi: veţi simţi că vă luminaţi cu lumina Sa, veţi iubi cu dragostea Sa, veţi fi liberi cu libertatea Sa, vă veţi bucura cu bucuria Sa. Priviţi îndrăgostiţii: împărtăşesc aceleaşi senzaţii pentru că vibrează pe aceeaşi lungime de undă. E o lege a fizicii. Dar oamenii nu se gândesc niciodată să aplice în domeniul spiritual legile pe care le-au descoperit în lumea fizică.

Creatorul, El, desigur, nu are nevoie de dragostea voastră sau de veneraţia voastră, Lui nu-I lipseşte nimic, El are plenitudinea. Voi sunteţi cei care aveţi nevoie să-L iubiţi, pentru că graţie acestei iubiri vă ridicaţi până în lumile frumuseţii, luminii, libertăţii care sunt ale Sale. Da, de aceea trebuie să aveţi un sentiment sacru faţă de această Fiinţă care a creat totul cu o aşa inteligenţă. Sunteţi încântaţi în faţa florilor, pietrelor preţioase, cântecului păsărilor, în faţa frumuseţii sau inteligenţei anumitor fiinţe… Atunci cum puteţi să nu fiţi încântaţi în faţa Celui care le-a creat? El e singurul care merită admiraţia voastră; ori tocmai El este cel neglijat, surghiunit.

Religia, care s-a redus puţin câte puţin la practici exterioare, şi ştiinţa care a contribuit să-l deturneze pe om de la sentimentul sacrului, nu fac ca această atitudine să fie uşor de găsit. De aceea, pentru câtva timp, căutaţi, căutaţi… ca la un post cu galenă! Prin gândire, prin rugăciune (acesta este acul!) veţi încerca să găsiţi acel punct… Şi de îndată ce îl veţi găsi, veţi vedea splendoarea lumii divine, veţi auzi vocea Celui Etern. Deci, trebuie să continuaţi, trebuie să insistaţi… Şi apoi, într-o zi, pe neaşteptate, ceva se va deschide, va ţâşni…

Cap. 4 - Vocea naturii superioare

Judecata negativă pe care contemporanii noştri o fac în general asupra bătrânilor vine din concepţia materialisă despre existenţă. Pentru cel care crede că sensul vieţii este de a putea profita de plăceri, de a mânca, de a bea, de a fuma, de avea aventuri pasionale sau de a se implica în activităţi în urma cărora obţine bani, putere sau glorie, evident că

bătrâneţea nu e perioada cea mai favorabilă. Cu atât mai mult că, uzând şi abuzând de sănătatea sa în aceste ocupaţii în timpul tinereţii, el este cu atât mai mult şifonat, decât ar fi fost dacă ar fi trăit rezonabil.

Se spune tinerilor: „Grăbiţi-vă, viaţa e scurtă, şi dacă nu profitaţi de ea veţi regreta într-o zi de a lăsa să treacă atâtea ocazii”. Da, o filozofie foarte periculoasă circulă acum în lume, care împinge oamenii să-şi satisfacă toate dorinţele, pentru că e foarte rău, pare-se, de a nu urma vocea naturii sau de a se opune ei, şi aceasta se numeşte refulare.

Cu toate acestea, dacă sunteţi lucid şi onest, vă veţi da seama că vocea care vă vorbeşte în forul interior nu vă spune tot timpul să nu căutaţi decât plăcerea.

Câteodată, din contră, vocea care vorbeşte în noi ne sfătuieşte de a fi mai rezonabil, mai stăpân pe sine, ea ne adresează chiar reproşuri: „De ce ai făcut prosti? De ce te-ai lăsat antrenat? Acum, o regreţi...” Fără îndoială, această voce se exprimă mult mai rar, şi mult mai încet, dar ea e acolo, nu o putem nega.

Ei bine, ea este, de asemenea, vocea naturii, dar vocea naturii superioare, pe când cealaltă este vocea naturii inferioare. Pentru că aceste două naturi coexistă în om, şi ele încearcă în mod egal să se manifeste. Iată un punct care trebuie să fie clar pentru voi.

Când oamenii, chiar şi scriitorii, filozofii, vorbesc de „a urma natura, a se supune legilor naturii”, ei nu ştiu prea bine ce trebuie să pună în locul acestui cuvânt „natură”. Ei invocă natura de fiecare dată când vor să se justifice că se supun instinctelor lor, sau cedează în faţa tentaţiilor. Ei bine, nu, nu se justifică bine; ei se supun naturii, da, dar naturii inferioare, şi îşi închid

urechile naturii superioare: pentru că ea există de asemenea, le vorbeşte, dar ei refuză să audă vocea sa.

În religia creştină, tradiţia spune că omul este însoţit pe timpul întregii vieţi de o entitate luminoasă şi de o entitate tenebroasă: entitatea luminoasă, îngerul, stă în dreapta sa şi se străduie să-l lumineze cu sfaturile sale pentru a se ţine pe calea cea bună. Entitatea tenebroasă, demonul, stă la stânga sa şi caută, din contră, să-l antreneze pe căi necinstite făcându-i tot felul de propuneri amăgitoare: „Ei da, aceasta e dragostea, acesta e succesul, aceasta e fericirea…” Şi omul, naiv, se lasă sedus, până în momentul în care îşi dă seama că s-a rătăcit.

Acum, dacă mă veţi întreba: „Dar e adevărat? Suntem însoţiţi tot timpul de un înger şi un demon?” vă voi răspunde că lucrurile nu stau tocmai aşa. Îngerul şi demonul sunt imagini. Pentru a lumina pe oamenii simpli care nu ar fi înţeles, cu siguranţă, dacă li s-ar fi vorbit despre natura superioară şi natura inferioară, Iniţiaţii trecutului s-au servit de aceste personificări. În realitate, nu există în exteriorul nostru o fiinţă care ne trage la dreapta şi o alta care ne trage la stânga. Totul se petrece în interiorul nostru, în noi înşine există această dublă mişcare spre lumea superioară şi spre lumea inferioară.

De aceea, atunci când credeţi că aţi acţionat rău pentru că o forţă exterioară răufăcătoare v-a antrenat, în realitate nu e aşa, în voi aveţi ceva care vă împinge să urmaţi acele influenţe, nu e necesar să vină ceva din exterior să vă determine să faceţi astfel. Deci, atenţie, atunci când dorinţele vă asaltează, învăţaţi să discerneţi dacă solicitările vă vin din partea naturii inferioare sau din partea naturii superioare şi unde vă vor conduce ele.

Nu trebuie ca tinerii să-şi imagineze că orice ar face vor rămâne proaspeţi, viguroşi şi sănătoşi. Da, ştiu, e o senzaţie pe care ei o au, că totul e posibil, că sunt invulnerabili şi această stare va dura etern. Din păcate, această senzaţie nu durează mult timp; mai repede sau mai târziu trebuie să dea piept cu realitatea, şi această realitate înseamnă uzură, depresie. Pentru că nu putem face orice. Tot ceea ce facem lasă în noi urme de neşters şi când am cheltuit energiile şi materialele cele mai preţioase în excese de toate felurile, nu putem pleca mai departe, aşa, proaspeţi şi bine dispuşi, ci ne ofilim repede. Şi atunci când nu mai suntem atât de proaspeţi şi plini de viaţă, suntem mai puţin apreciaţi, şi încet încet suntem daţi la o parte, şi e normal. Astfel tragem concluzia că e înspăimântător să îmbătrâneşti.

Ei da, desigur că e înspăimântător să îmbătrânească cel care nu a precupeţit nici un efort de a intra în bătrâneţe blazat, sărăcit, abrutizat. Şi chiar dacă în sfârşit a dobândit înţelepciunea şi luciditatea, acum acest lucru e inutil. E bine ca într-un sfârşit să înţelegeţi cum stau lucrurile, dar pentru a fi eficace, această înţelegere trebuie să fie susţinută, alimentată de anumite materiale. Dacă nu mai avem forţă, putem să înţelegem orice, aceasta nu va servi la nimic: nu vom mai fi capabili să transmitem altora concluziile experienţelor noastre.

E adevărat, viaţa e scurtă şi energiile pe care la avem sunt limitate. Iată un motiv în plus pentru tineri să înveţe să asculte vocea naturii superioare, pentru a nu-şi pierde energiile lor în nebunii sau inutilităţi, ci să le consacre realizării unui înalt ideal, pentru a deveni utili lor înşişi şi societăţii, lumii întregi. Peste tot, în loc să se manifeste ca nişte fiinţe ordinare, ei să aducă

ceva subtil, pur, luminos care inspiră, care stimulează pe alţii şi le comunică dorinţa de a se perfecţiona. Lucrând astfel pentru un înalt ideal, cu o conştiinţă lărgită, cu cât vor avansa în existenţă, cu atât vor deveni mai plini de viaţă şi mai expresivi.

Desigur, cu vârsta vin şi ridurile, părul alb, obosim mai repede, membrele îşi pierd supleţea, vedem mai puţin bine, etc., dar faţă de câteva pierderi, ce de bogăţii putem câştiga în sufletul şi spiritul nostru! Şi iată, de aceea, dacă aţi trăit bine tinereţea voastră, în loc să-i puneţi pe fugă pe cei din jurul vostru, ca aceia care îmbărtânind devin supărători şi dezagreabili, veţi fi iubiţi, apreciaţi şi toată lumea va căuta să vă întâlnească pentru că veţi deveni izvoare dătătoare de viaţă, lămpi aprinse, grădini înflorite, livezi pline de păsări şi fructe.

Cap. 5 - Să alegem buna direcţie

Când eşti tânăr, e normal să ai ambiţii, să-ţi faci proiecte… Dar atenţie, şi aici trebuie să fim vigilenţi, pentru că aspiraţiile voastre sunt cele care vă determină viitorul. Când începeţi să vă gândiţi la un proiect, e ca şi cum vă angajaţi într-o direcţie determinată, şi înainte de a vă atinge scopul, trebuie să ştiţi că veţi trece, obligatoriu, prin anumite staţii. De aceea e foarte important de a cunoaşte relaţiile, afinităţile pe care dorinţele voastre le au cu cutare sau cutare aspect din lumea fizică şi din lumea psihică. Un proiect, este ca şi cum aţi pune trenul vostru pe şine, şi dacă nu aţi fost lucizi şi vigilenţi în momentul deciziei, acest tren vă va duce adesea acolo unde nu gândiţi, şi mai ales, acolo unde nu o doriţi.

Când cineva, de exemplu, începe să se gândească: „Eu, mai târziu, vreau să mă impun, nimeni nu mă va călca pe bătături, voi fi cel mai puternic, iar cel care va încerca să mi se opună, va vedea el!” ei bine, această decizie nu va rămâne fără consecinţe asupra caracterului, activităţii persoanei respective, asupra relaţiilor pe care le va avea cu alţii. El va deveni din ce în ce mai neîncrezător, arogant, dur, vindicativ, şi toate activităţile sale vor fi orientate în aceeaşi direcţie: puterea, dominarea, violenţa... Iată cum, încetul cu încetul, el riscă să fie antrenat să comită acte criminale, iar voi ştiţi cum sfârşesc toate acestea! Cât despre cel ce are ca scop banii, plăcerile, sau gloria, el de asemenea se pune pe şine determinate şi nu va putea scăpa de consecinţele alegerii sale.

În schimb, dacă vă veţi decide: „Vreau să fac bine, vreau să-i ajut pe ceilalţi, chiar dacă aceasta nu îmi va aduce nici un avantaj material, chiar dacă nu voi fi atât de mult recompensat”, care vor fi consecinţele? Vă veţi dezvolta bunătatea, răbdarea, generozitatea, şi nu numai că veţi simţi că înfloriţi, dar din cauza strălucirii voastre veţi fi într-o zi apreciat şi iubit de toţi.

Niciodată un gând bun, un sentiment bun nu rămâne fără rezultat, pentru că totul se înregistrează. Desigur, nu trebuie să vă aşteptaţi ca anturajul vostru să observe imediat tot ceea ce purtaţi bun în capul şi în inima voastră. Ce vreţi, oamenii sunt preocupaţi de propriile lor probleme, trebuie să fim indulgenţi şi să nu le purtăm pică. Dar să ştiţi că într-o zi sau alta, tot ceea ce aţi făcut util şi constructiv alegând calea cea bună, va da rezultate. E o lege absolută.

Deci, trebuie ca foarte devreme să deveniţi conştienţi de importanţa alegerilor voastre. Dacă vă veţi lăsa antrenaţi în direcţii rele pentru că pe moment

vă păreau agreabile şi pline de promisiuni, veţi fi într-o zi sau alta obligaţi să constataţi daunele. De câte ori am văzut băieţi şi fete care nu au vrut să facă altfel decât după capul lor, iar după câţiva ani au venit să mi se plângă: „Nimic nu s-a întâmplat cum speram. Ce decepţie! Dacă aş fi ştiut!...” A cui e greşeala? Eu îi prevenisem.

Şi câţi bărbaţi şi femei, ajunşi la sfârşitul vieţii, îşi spun: „Dacă aş fi ştiut!...” Ei au alergat după ceea ce credeau că e fericirea, şi adesea nu putem nega că aparent au obţinut succese: ei au fost oameni politici influenţi, generali victorioşi, artişti recunoscuţi şi celebri, au dus o viaţă strălucitoare pe care toată lumea o invidia. Şi totuşi, ajunşi la sfârşitul vieţii, şi ei au fost obligaţi să recunoască că ceea ce li s-a întâmplat în viaţă a fost altceva decât ceea ce doreau în cu adevărat.

Dar tinerii vor să înveţe totul prin ei înşişi, ei îşi imaginează că adulţii care le dau sfaturi de prudenţă, de discernământ vor să-i priveze de anumite satisfacţii. Da, poate unii o fac. Dar de ce nu au ei atâta judecată pentru a vedea că dacă un înţelept, un Maestru, îi sfătuieşte să se ferească de anumite proiecte, de anumite alegeri, este pentru ca ei să se poată lansa în intreprinderi cu adevărat constructive şi benefice, care nu le vor aduce niciodată decepţii şi amărăciune?

Dacă ne-am putea aventura fără nici un pericol în orice direcţie, credeţi că aş fi aşa de stupid să-mi pierd timpul predicând discernământul, vigilenţa? Să ştiţi că nu sunt aşa prost! V-aş spune: „Daţi-i drumul, dragii mei, daţi frâu liber dorinţelor voastre, veţi avea tot ce vă doriţi: plăceri, facilităţi, succese”, şi eu aş fi primul care v-aş arăta cum se fac acestea. Din păcate, sau din fericire, lucrurile nu se petrec niciodată astfel.

Când inginerii trebuie să construiască o rachetă, de exemplu, ei studiază mai întâi mult timp proiectul, şi e necesar, pentru că sunt enorm de multe elemente de luat în considerare, de la materiale, greutatea lor, rezistenţa lor, până la traiectoria rachetei în spaţiu, trecând prin aprovizionarea ei cu carburant, etc. Ei ştiu că dacă un singur detaliu e defectuos, aceasta poate duce la o catastrofă. Această pregătire cere uneori ani de calcule, de reflecţie, de experienţe, înainte de lansare, dar toată lumea e de acord în a recunoaşte că aceste lucruri sunt indispensabile. Şi iată că atunci când e vorba, pentru oameni, de a se lansa în spaţiul vieţii, daţi-i drumul! Fără a reflecta, fără, a se pregăti ei se grăbesc, convinşi că vor reuşi! E extraordinar! Toate precauţiile pe care le găsim indispensabile când este vorba de o maşină le socotim inutile pentru noi înşine! Iată cum devenim victimele forţelor oarbe şi gata cu libertatea.

Atunci, spun tinerilor: „Atenţie, încercaţi să discerneţi tot ceea ce riscaţi răspunzând fiecărei solicitări interioare şi exterioare". Când unii vin şi îmi povestesc necazurile lor, decepţiile lor, experienţele lor nefericite sunt stupefiat de uşurinţa cu care s-au lăsat antrenaţi. Li se oferă alcool, ei îl beau; li se oferă droguri, ei le iau; întâlnesc din întâmplare băieţi şi fete necunoscuţi, iar seara se culcă împreună… Fără a vorbi de alte aventuri, mai periculoase unele decât altele: trafic, furturi, etc. Ei au impresia că descoperă viaţa… Dar sunt alte lucruri de descoperit în viaţă!

Tinerii sunt grăbiţi să facă experienţe în care îşi pierd prospeţimea, bucuria de a trăi şi chiar sănătatea. Să se ardă un pic nu le ajunge, unii reîncep până nu mai rămâne din ei decât un pumn de cenuşă. Şi iată, e de lucru pentru medici, psihiatri şi psihanalişti. Ei cred

că asta înseamnă „a cunoaşte viaţa”. Şi când li se spune că alte experienţe trebuie făcute, unde ceea ce vor descoperii sunt echilibrul, armonia, pacea, desigur că nu se vor împotrivi, dar cred că aceste experimente pot să mai aştepte, trebuie mai întâi să guste din toate plăcerile, din toate aventurile, chiar şi din cele mai periculoase. Dumnezeule, săracii, cum pot să-şi imagineze că după ce şi-au risipit toate energiile fizice şi psihice vor mai fi capabili de o muncă interioară serioasă?

Nu e adevărat faptul că, dacă la o anumită vârstă, pasiunile se liniştesc ele cedează locul unei activităţi spirituale. Pentru a întreprinde această activitate, omul nu trebuie să fie obosit, ramolit de o existenţă petrecută în dezordine şi excese, dacă nu, singurul lucru de care mai e capabil este de a citi câteva cărţi pentru a face citate: „Moise a spus… Buda a spus… Iisus a spus…” Iată viaţa sa spirituală! Iar lui îi este imposibil, evident, de a realiza ceea ce Moise, Buda, sau Iisus au spus. Ei bine, eu îi sfătuiesc pe tineri să înceapă foarte devreme să ia în serios învăţătura marilor înţelepţi şi marilor Iniţiaţi, şi pentru restul să se mulţumească să facă citate. Există atâtea romane, piese de teatru, etc., în literatura universală pentru a-i învăţa ceea ce sunt pasiunile umane şi unde duc ele pe cei ce le urmează! Deci, iată, totul e etalat, nu trebuie decât să citiţi, nu e necesar să faceţi atâtea experienţe costisitoare pentru a le cunoaşte. Ei da, vedeţi, există o viaţă care e preferabil a o trăi şi o alta despre care e preferabil să facem citate!

Eu ştiu că ceea ce vă spun nu prea vă convine, e chiar contrariul a ceea ce vă place, pentru că aşa e natura umană, avidă de aventuri, curioasă să facă experienţe, unde ea are impresia că trăieşte mai

intens. Dar încercaţi să ţineţi seama de sfaturile mele. La început va fi dificil, vă veţi simţi păcăliţi, ca şi cum explorarea unor anumite teritorii v-ar fi interzisă. Dar cu anii, când veţi descoperi ceea ce înseamnă cu adevărat viaţa spirituală, frumuseţea, intensitatea experienţelor pe care e posibil să le faceţi, nu veţi regreta eforturile făcute, nu veţi mai avea impresia că aţi fost privaţi, ci din contră, îmi veţi mulţumi, pentru că veţi constata că nu v-am înşelat.

Cap. 6 - Studiile nu sunt suficiente pentru a da un sens vieţii

Situaţia tinerilor care fac studii este de invidiat dintr-un anumit punct de vedere, dar în acelaşi timp prezintă câteva pericole. Cei ce studiază au şansa de a se îmbogăţi din punct de vedere intelectual prin cunoştinţele dobândite, în acelaşi timp obţinând diplome care le vor permite să-şi câştige existenţa şi să aibă un loc în societate. Dar pericolul este de a lua atât de mult în serios ceea ce învaţă în şcoli, universităţi, încât să nu mai caute să meargă mai departe. Studiile sunt utile, necesare, indispensabile chiar, dar adevărata înţelegere a vieţii nu se află aici, în acumularea de cunoştinţe intelectuale. Cu aceste cunoştinţe rămânem la suprafaţa lucrurilor, nu le găsim sensul, şi este cea mai gravă lacună.

La terminarea studiilor universitare, câţi studenţi se găsesc dezorientaţi, în vid! Ceea ce au învăţat nu a făcut decât să le încarce memoria, să semene în ei îndoiala şi confuzia. A cunoaşte istoria, geografia, chimia, biologia, etc., e bine, dar acestea nu vor putea face tinerii nici mai fericiţi, nici mai echilibraţi. Iar responsabilii cu instruirea publică nu-şi mai revin din

mirare văzând că, în ciuda eforturilor lor pentru a le ameliora condiţiile de muncă, tinerii continuă să se drogheze, să se revolte şi să plece în derivă.

Să luăm un exemplu foarte simplu: chimia. La chimie elevii învaţă despre constituţia diferitelor corpuri, proprietăţile şi condiţiile (temperatură, proporţii…) în care transformările lor sunt posibile. E foarte bine, dar la ce le pot folosi toate acestea dacă nu ştiu că viaţa lor interioară se supune de asemenea aceloraşi legi? Ori, tocmai, ei nu o ştiu, şi îşi imaginează că în orice fel şi în orice condiţii, introducând în ei orice fel de elemente (gânduri, sentimente, dorinţe) vor obţine de îndată ceea ce îşi doresc. Ei bine nu, gândurile, sentimentele, dorinţele sunt ca şi elementele chimice, au proprietăţi tot atât de diverse, iar întâlnirea lor, combinaţiile lor produc, la fel, reacţii foarte variate. Aceleaşi legi guvernează în lumea fizică şi în lumea psihică, şi pentru echilibrul şi dezvoltarea noastră e mai important să cunoaştem chimia psihică, dacă nu, riscăm să ne otrăvim, să ne ardem, să producem explozii, etc.

Atât timp cât se simt capabili şi nu au pierdut gustul, tinerii trebuie să facă studii, dar ştiind că ceea ce învaţă nu va putea să satisfacă decât parţial aspiraţiile lor. A studia e util, pentru a avea materiale, dar în interior cei ce studiază au nevoie de o filozofie divină ca de un fir al Arianei care să le permită să se orienteze şi să se regăsească în labirintul cunoştinţelor. Şi această filozofie divină îi va ajuta de asemenea să nu se lase antrenaţi de toţi curenţii de gânduri care apar de la un timp la altul în mediile intelectuale: scopul momentului dispare pentru a lăsa loc altuia, care dispare la rândul său. Acestea sunt moduri pasagere. Pentru că toate sistemele filozofice care nu

sunt inspirate de o adevărată înţelegere a legilor naturii şi ale vieţii, nu durează.

Cei ce studiază pot să citească totul, să cunoască toate ştiinţele, literararatura, toate sistemele filozofice... de ce nu, dacă sunt capabili? Cunoştinţele sunt ca nişte materiale, bogăţii, de ce să nu le dobândim? Dar de ce trebuie să ne îndoim, sunt tocmai concluziile. Da, să nu ne încredem în concluziile pe care le-au putut trage savanţii şi filozofii plecând de la toate aceste materiale pe care le-au avut la dispoziţie. Când, după ani de studii şi cercetări, aceşti mari gânditori, aceşti mari profesori vă spun că au ajuns la concluzia că universul este opera hazardului, că nu există nici o ordine în creaţie, că sufletul, morala, religia sunt invenţii pe care trebuie să le respingem, că pământul e un câmp de bătălie unde fiecare trebuie să se lupte cu ghearele şi cu dinţii pentru a nu fi devorat de vecinul său, etc., ascultaţi-i din curiozitate, dacă vreţi, dar nu vă lăsaţi influenţaţi. De altfel, de câte ori în cursul secolelor, concluziile savanţilor şi filozofilor s-au schimbat! Atunci, de ce să vă aşezaţi viaţa pe baze atât de instabile? Toate cunoştinţele trebuie să ne aducă spre Dumnezeu, spre înţelegerea sensului vieţii. Dacă ele ne rup de Dumnezeu şi de sensul vieţii, la ce servesc ele? E mai bine să le lăsăm deoparte.

Adesea vin să mă caute studenţi care se plâng: „Nu mai ştiu unde sunt, acum nu mai cred în nimic…” Ce muncă urmează pentru mine, care trebuie să-i ajut să-şi regăsească drumul! Pentru că această stare de confuzie se reflectă asupra comportamentului lor: sunt gata să facă tot felul de prostii. Ei da, dacă lumea nu e decât o absurditate, nonsens, haos, e permis să faci orice! Şi aceasta are uneori consecinţe asupra sănătăţii lor, pentru că această debandadă care se produce în

cap sfârşeşte prin a atinge tot organismul. Deci eu le spun tinerilor: atenţie, primiţi un bagaj care riscă să vă facă să sucombaţi, dacă nu ştiţi să îl echilibraţi şi să îl digeraţi graţie altor elemente. Creierul, sistemul nervos nu sunt atât de pregătite pentru a primi greutatea acestei cunoaşteri indigeste, trebuie să-l întărim printr-o altă cunoaştere (a se vedea „Ştiinţa vieţii” broşura nr. 315).

Dar să nu mă înţelegeţi greşit. Atunci când critic intelectualii şi importanţa dată studiilor universitare nu o fac pentru că găsesc intelectualii atât de ridicoli sau răufăcători, iar studiile lor atât de inutile sau nocive. Nu, ceea ce eu critic este această tendinţă de a crede că studiile şi munca intelectuală reprezintă un summum al cunoaşterii şi a gândirii. Ca şi cum nu ar exista nimic mai presus! Dacă Inteligenţa cosmică a dat un intelect omului, este pentru ca să îl utilizeze, iar el îl utilizează pentru a face cercetări, analize, măsurători, comparaţii. Bun. Dar intelectul este un instrument insuficient, domeniul pe care oamenii îl pot explora graţie lui este limitat, şi adesea contradictoriu; de aceea ei trebuie să împingă mai departe investigaţiile lor în domeniul sufletului şi spiritului, dacă nu se vor simţi aruncaţi la stânga şi la dreapta, mereu nesiguri, nemulţumiţi.

Deci, ca să fie totul clar odată pentru totdeauna. Chiar dacă cunosc defectele învăţământului universitar în lumea întreagă, eu n-am sfătuit niciodată tinerii să-şi înceteze studiul. Din contră, eu sunt cel care-i împing să le continue, pentru că aşa a făcut şi Maestrul meu, Peter Deunov, cu mine. Înainte de a-l întâlni pe Maestru tocmai am părăsisem liceul, pentru că credeam că Ştiinţa iniţiatică pe care am descoperit-o în cărţi depăşea tot ceea ce am învăţat până atunci. Nu

mai conta nimic altceva decât Ştiinţa iniţiatică şi exerciţiile de respiraţie, de concentrare, de meditaţie, rugăciunea, postul, etc. Evident, nu era rezonibil, prietenii mei şi mai ales mama îşi făceau probleme, dar eu nu voiam să ascult pe nimeni.

Apoi l-am întâlnit pe Maestrul Peter Deunov… el m-a lăsat să fac toate acestea pentru un timp, dar într-o zi mi-a spus: „Trebuie să te întorci la liceu ca să-şi termini studiile”. Am rămas siderat! Trecuseră cinci ani de când le-am abandonat şi îmi mai rămâneau doar trei ani pentru a le face. Aveam cu cinci ani mai mult decât ceilalţi băieţi şi era cu adevărat o încercare umilitoare pentru mine: aveam impresia că trebuie să mă reîntorc împreună cu nişte copii.

Aş fi putu studia singur şi să mă prezint doar la examene. Dar nu, Maestrul îmi cerea să mă întorc la liceu şi a trebuit să mă aşez pe aceleaşi bănci cu acei băieţi mult mai tineri decât mine! Nu vă mai povestesc ce evenimente amuzante s-au produs. Au existat desigur şi relaţii de prietenie între ei şi mine, pentru că vedeau că, fiind mai în vârstă decât ei, aveam mai multă experienţă în anumite domenii, şi veneau să-mi vorbească, să îmi pună întrebări despre tot felul de subiecte.

În fine, am absolvit bacalaureatul şi credeam că totul s-a terminat… Da de unde, nu eram încă la capătul suferinţelor, pentru că în acel moment Maestrul mi-a spus: „Acum trebuie să mergi la universitate”. Ai, ai, ai! Eu care îmi doream altceva, urmau încă bătăi de cap! Dar l-am ascultat pe maestru. Că îmi plăcea sau nu, ştiam că trebuie să-l ascult, pentru că el vedea mai bine decât mine ce era bun pentru viitorul meu. Deci încă câţiva ani au trecut în timpul studiilor: m-am pregătit pentru examenele de

psihologie, filozofie, pedagogie, urmărind şi câteva cursuri în disciplinele ştiinţifice pentru că erau lucruri care mă interesau. Când am obţinut diploma, mi-am spus: „Doamne, fă ca Maestrul să nu îmi ceară acum să continui până la doctorat!” Din fericire el nu mi-a mai cerut nimic de genul acesta… Şi de aceea nu sunt doctor, vedeţi!

V-am spus toate acestea pentru a vă spune că putem face studii fără a pierde esenţialul. Nu am făcut pe nimeni să renunţe la studii, din contră, am încurajat mereu tinerii şi i-am împins pe unii să le reia atunci când le-au abandonat. Vă spun doar că trebuie să fim precauţi pentru a nu ne lăsa să ne rătăcim sau să ne dezechilibrăm.

Înainte de a intra la Universitate eram deja plonjat în imensitatea vieţii sufletului şi spiritului, şi acest lucru m-a protejat. Am traversat acei ani de studii ca un răţoi care traversează un heleşteu. Eram uns cu ulei; da, penele mele erau unse. Nu regret anii pe care i-am petrecut cu studiul pentru că oricum eram curios să văd ce pot învăţa. Şi e adevărat, am învăţat multe lucruri, dar nu m-am lăsat influenţat de mentalitatea acelor autori şi profesori mai mult sau mai puţin înţelepţi şi luminaţi: am ţinut mereu prezentă în mine lumina Ştiinţei iniţiatice.

Cap. 7 - Caracterul contează mai mult decât cunoştinţele

În timpul dificultăţilor, ne aşteptăm din partea oamenilor instruiţi şi cultivaţi la reacţii cu măsură, rezonabile. Dar cel mai adesea nu aceasta vedem: un nimic îi aduce în stări foarte rele de furie sau depresie, şi nu mai au nici o putere, nici o voinţă pentru a

remedia lucrurile. Toată educaţia lor, toată erudiţia lor e incapabilă să îi ajute. Atunci, chiar dacă credem că e de dorit ca tineretul să studieze şi să obţină diplome, suntem obligaţi să constatăm că, mai importantă decât formarea intelectului este formarea caracterului.

Pentru că esenţialul este de a trăi, nu de a fi profesor, inginer sau economist. Şi pentru a trăi, pentru a înfrunta toate condiţiile existenţei, e important de a ne întări caracterul. Dacă nu, atunci când tinerii ajung la vârsta la care trebuie să înfrunte dificultăţile, ei nu o vor putea face; ei au trăit în lumea abstractă a cărţilor şi sunt incapabili să suporte realităţile vieţii.

Cu atât mai mult cum, adesea, studenţii, care nu sunt de loc rezonabili, aşteaptă până în ultimul minut pentru a se pregăti serios pentru examenele lor. Câţi băieţi şi fete petrec cea mai mare parte a anului pentru a se întâlni, pentru a discuta şi să facă complet altceva decât studiile lor! O lună înainte de examen, în fine, se pun pe treabă zi şi noapte. Desigur, chiar şi în felul acesta ei vor ajunge să reuşească, dar cu ce preţ! Toate aceste eforturi ale ultimului moment afectează sistemul lor nervos şi de aceea, mai târziu, devin atât de vulnerabili: pentru că nu au muncit după legile măsurii. Ei au obţinut diploma, dar în viaţa lor aceste dezechilibre se vor reflecta, iar ei nu se vor arăta la înălţimea responsabilităţilor pe care diplomele lor le-au permis să le aibă.

Am întâlnit mulţi oameni din aceştia, instruiţi, dar mereu slabi, vulnerabili, mereu la cheremul împrejurărilor! Ei au citit cărţi de unde fac citate, şi asta e tot. Dar la ce le serveşte a se împăuna cu bogăţiile altora? Ceea ce au realizat ei, aceasta trebuie să arate. Dacă sunt incapabili, să lase cunoştinţele lor

livreşti în pace şi să înceapă să exerseze esenţialul: să muncească asupra caracterului lor!

Oamenii sunt bizari; când cineva dezagreabil îi face să sufere, ei se plâng: „Ce caracter urât are!...” „Ce caracter înspăimântător!...” Sau: „Ce slab e! Nu are caracter...” Acum, dintr-o dată, ei au uitat că acel cineva e doctor a patru sau cinci universităţi, că a scris vreo treizeci de cărţi, etc., ei se opresc asupra caracterului. Trebuie să fie la rândul lor pişcaţi, muşcaţi, sau decepţionaţi pentru a înţelege cât este de importantă această problemă a caracterului. Până acum ei puneau deasupra facultăţile intelectuale. Ei bine, e timpul de ceda primul loc caracterului.

Cunoştinţele intelectuale nu pot transforma caracterul pentru că ele nu ating profunzimea fiinţei umane, ele rămân la suprafaţă. Şi de altfel, cum studenţii nu studiază decât pentru obţine diploma, cu câtă plăcere uită apoi tot ceea ce au învăţat! Nimic din exterior nu e cu adevărat capabil de a transforme o fiinţă. Un alt element trebuie să intervină. Puteţi să citiţi toate cărţile de spiritualitate sau de morală, şi Biblia şi Coranul, etc., atât timp cât nu veţi adăuga vieţii voastre un alt element, un element al vieţii psihice, spirituale, nu vă veţi schimba. Adevărata schimbare se face numai prin voinţa voastră, prin decizia voastră, prin dorinţa voastră de a trezi forţele şi calităţile pe care Creatorul le-a depus în voi.

De aceea tinerii nu au atât de mult nevoie de profesori erudiţi, ei au nevoie instructori care să le reveleze ceea ce este viaţa şi cum trebuie ei să o trăiască pentru ca aceste forţe, aceste calităţi, aceste daruri care sunt acolo, depuse în ei, să se poată manifesta cu adevărat în plenitudine. Până atunci, ei merg pe un drum alunecos, câteva cărţi sau câteva

diplome nu reuşesc să le menţină echilibrul, pentru că în viaţă echilibrul depinde mai întâi de caracter, nu de instruire. Anumite persoane ştiu cu greu să scrie şi să citească, dar posedă o înţelepciune, o înţelegere extraordinare. Şi când nu posedăm în mod natural această înţelepciune, această înţelegere, care e, într-adevăr, foarte rară, trebuie să o dobândim graţie unei metode, graţie exerciţiilor.

Desigur, studenţii, săracii, vor spune că toate acestea nu sunt din vina lor, nu ei au ales disciplinele, programele, diplomele. O ştiu foarte bine, sunt de făcut multe schimbări. Dar ceea ce ar trebui făcut imediat este de a da o altă orientare studiilor, pentru că cunoştinţele pe care studenţii le obţin la Universitate, în serviciul cui se pun? Câţi dintre ei conştientizează responsabilitatea lor spunându-şi: „Să vedem, cu toate aceste cunoştinţe trebuie să fac numai bine, să-i ajut pe ceilalţi, nu trebuie numai eu singur să profit”. Şi chiar şi doctorii, credeţi că şi-au ales meseria într-un mod dezinteresat? Dar avocaţii?… Şi chimiştii, inginerii, economiştii, jurnaliştii îşi pun cu adevărat cunoştinţele lor în serviciul celorlalţi? Lor le e egal dacă poluează natura, dacă fabrică arme, dacă îi distrug pe ceilalţi, dacă îi antrenează în aventuri dezastruoase sau dacă le strică reputaţia. Ceea ce vor este succesul, gloria, confortul, plăcerile…

Atât timp cât nu vom pune accentul pe formarea caracterului, ci numai pe formarea intelectului, cunoştinţele date în şcoli şi universităţi vor fi pentru tineri mijloace de a reuşi cu orice preţ în lume, de a-i înşela pe alţii, de a-i învinge, dar niciodată de a se transforma pentru a deveni binefăcători ai umanităţii. Dacă sunt ambiţioşi, fricoşi, orgolioşi, senzuali, avari, ei aşa vor rămâne. Noi propunem o altă Şcoală unde se

învaţă să cunoaştem natura umană, să-i schimbăm caracterul său, să ne transformăm, să ne ameliorăm pentru binele lumii întregi. Din păcate, nu sunt mulţi amatori pentru această Şcoală, pentru că a lucra asupra propriei fiinţe este mai dificil decât a deschide nişte cărţulii şi apoi a respune ceea ce conţin.

Cât timp e nevoie pentru a obţine o diplomă? Trei ani, cinci ani… sau şapte ani pentru medici, şi asta pare mult. Dar pentru a realiza răbdarea, bunătatea, generozitatea, înţelepciunea nu e nevoie de câţiva ani ci de câteva secole! A obţine diplome omeneşti, e uşor, dar pentru a dezvolta câteva calităţi morale e nevoie de secole, de mai multe reîncarnări. Atunci de ce să subestimăm calităţile pentru care un om a lucrat aşa mult timp pentru a le dobândi?

Studiile, prin ele însele, nu fac oamenii mai buni. Din contră, adesea fac din ei adevărate pericole publice! În schimb, cunoştinţele în mâinile celor care au lucrat asupra caracterului lor şi care sunt decişi să nu le utilizeze pentru profitul propriu ci spre binele tuturor, iată un izvor de binecuvântări.

Cap. 8 - Să dominăm succesele şi eşecurile

Tinerii cer independenţă, se plâng că nu sunt lăsaţi liberi, dar în acelaşi timp ei cer continuu să ne gândim la ei, să-i ajutăm, să le dăm bani, să acţionăm sau să lucrăm în locul lor. Dar dacă vor cu adevărat să fie liberi, ei trebuie să înveţe să nu conteze prea mult pe ajutorul celorlalţi. Fiecare are necazurile sale, problemele sale şi atunci o zi se gândesc la voi, iar mâine vă uită… Şi admiţând chiar că lumea întreagă ar fi dispusă să vă ajute, încă veţi mai simţi că vă lipseşte ceva. De ce? Pentru că ceea ce aveţi cu adevărat

nevoie nu puteţi obţine de la alţii, ci voi sunteţi cei care trebuie să munciţi pentru a le dobândi. Ceea ce aveţi cu adevărat nevoie este de a deveni mai rezonabili, mai puternici, mai răbdători, mai luminaţi, deci mai liberi, şi numai voi puteţi să obţineţi toate acestea prin eforturile voastre.

Când eşti tânăr ai tendinţa de a-ţi dori facilitatea, succesul, abundenţa, în detrimentul restului calităţilor. Iar apoi, într-o zi, vă daţi seama că în realitate achiziţiile cele mai preţioase sunt luciditatea, forţa caracterului, răbdarea, puritatea, bunătatea. Graţie lor puteţi înfrunta dificultăţile pe care le întâlniţi în mod obligatoriu în viaţă, în timp ce fără ele riscaţi chiar de a vedea transformându-se cele mai mari succese în catastrofe. Da, să nu credeţi că condiţiile bune, facilitatea, succesul sunt obligatoriu cele mai bune lucruri; adesea acestea sunt capcane pentru toţi cei care nu au cultivat anumite calităţi morale.

Priviţi-i pe acei băieţi şi fete foarte tineri care devin celebri de la o zi la alta: actori, cântăreţi, sportivi... Dintr-odată, le apare fotografia în ziar, sunt aplaudaţi, adulaţi de mulţime, primesc tot felul de propuneri încântătoare, şi iată banii, gloria, facilităţile, plăcerile... Dar cum se sfârşeşte adesea această „fericire”? Am văzut-o, prin eşecuri, depresii, tentative de sinucidere...

Ei da, trebuie să fii tare, foarte tare pentru a înfrunta succesul, dacă nu, eşti devorat de mulţime, eşti antrenat în tot felul de aventuri de oameni care ştiu foarte bine să exploateze aceste situaţii. Şi apoi succesul este ceva atât de capricios! Într-o zi toată lumea vorbeşte de tine, iar mâine te uită pentru că a găsit pe altcineva. Am avut ocazia de câteva ori să întâlnesc băieţi sau fete care au trecut prin astfel de

întâmplări. Familiile lor, prietenii lor mi i-au trimis pentru a-i ajuta să iasă din confuzia în care au căzut. Şi cu adevărat, îţi era milă de ei, nu înţelegeau nici măcar ce s-a întâmplat.

Deci, în concluzie, trebuie să învăţaţi să fiţi deasupra succesului şi eşecurilor, să nu vă gândiţi atât de mult la ceea ce vă poate veni din exterior: dificultăţi sau facilităţi, pierderi sau beneficii, ci să faceţi o muncă asupra voastră. Graţie acestei munci, nu numai că veţi reuşi în ciuda condiţiilor proaste, dar mai ales veţi evita pericolul de a transforma o reuşită într-o catastrofă. Aţi înţeles? Atunci nu vă mai pierdeţi timpul plângându-vă şi făcând revendicări, reclamaţii: munciţi fiind conştienţi că toate posibilităţile sunt în voi înşivă. Şi ce se va petrece în acel moment? Mai întâi, desigur, vă veţi întări şi veţi fii mai pregătiţi să înfruntaţi inconvenientele şi încercările; apoi, cum această muncă va da rezultate, anturajul vostru şi toţi oamenii care vă vor întâlni vor începe să simtă că emană din voi ceva luminos, bun, solid: vă vor aprecia din ce în ce mai mult, vă vor acorda încredere, şi iată, totul se va ameliora pentru voi.

În toate domeniile nu trebuie să contaţi atât de mult pe achiziţiile exterioare, succesele exterioare, pentru că nimic din ceea ce e exterior nu e definitiv şi nu vă poate aparţine cu adevărat; într-o zi sau alta acestea vă vor scăpa. Trebuie să munciţi numai ca să fiţi tari în interior, bogaţi în interior, în inima voastră, intelectul vostru, sufletul vostru, spiritul vostru, pentru că tot ceea ce aţi obţinut vă va aparţine pentru eternitate. Iată adevărata libertate, adevărata independenţă.

Şi nu vă mulţumiţi niciodată cu ceea ce aţi reuşit să realizaţi, întăriţi-vă pentru a merge mereu mai

departe. Da, pentru că a fi tânăr înseamnă a avea dorinţa de a progresa mereu.

Cap. 9 - A recunoaşte aspiraţiile sufletului şi spiritului

Auzim din ce în ce mai mult oameni plângându-se că le lipseşte ceva. De fapt le lipseşte altceva, dar ei nu ştiu ce anume. Atunci ei cer ameliorări materiale. De altfel ne întrebăm ce le-ar putea lipsi, pentru că atunci când îi privim, adesea vedem că au tot ceea ce le este necesar. Ei da, putem avea totul şi să fim încă nemulţumiţi! Şi când îi întâlnim pe stradă sau în altă parte, suntem frapaţi de feţele lor încruntate, necăjite, îngrijorate; nu vedem acea strălucire pe care o posedă acele fiinţe care au descoperit esenţialul, sensul vieţii. Unii, desigur, care nu au avut încă încercări, care nu au fost răniţi de realităţile vieţii, sunt încă surâzători şi veseli, dar forţaţi să trăiască în această atmosferă de nemulţumire, şi ei sfârşesc prin a fi contaminaţi.

Mulţi încearcă să reacţioneze căutând destinderea, distracţiile, amuzamentul, dar chiar şi acolo simt că nu reuşesc să depăşească acest sentiment de indispoziţie. Ei încearcă să-i înşele pe ceilalţi şi să se înşele pe ei înşişi părând că sunt fericiţi. Dar nu vor fi niciodată fericiţi, până când nu vor înţelege unde sunt adevăratele lor nevoi şi cum să şi le satisfacă.

Fiinţa umană, ca orice creatură vie, are nevoi de satisfăcut, şi chiar astfel se defineşte: prin nevoile sale, pentru că nevoile sale sunt legate de viaţă. Da, a trăi înseamnă a satisface nişte nevoi: nevoia de a respira, de a se hrăni, de a se proteja, de a iubi, de a fi iubit, de a se îmbogăţii, de a crea... Nu sunt decât nevoi! Diferenţa între fiinţe e numai domeniul, planul unde

fiecare încearcă să şi le satisfacă. Cel care crede că poate să găsească plenitudinea în planul material sfârşeşte într-o zi sau alta prin a fi decepţionat, pentru că neglijând nevoile sufletului şi spiritului său crează în el un vid pe care nimic nu îl poate umple; şi nu numai că va fi decepţionat, dar va fi rănit continuu de toţi aceia – şi sunt numeroşi – care dau prioritate aceloraşi nevoi.

Atât timp cât oamenii vor da atâta importanţă posesiunii de obiecte, de maşini, case, terenuri, sau chiar bărbaţilor, femeilor şi copiilor, ei nu vor înceta să intre în conflict unii cu alţii. Pentru că tot ceea ce se poate realiza în planul fizic este limitat în cantitate, şi e imposibil ca toată lumea să trăiască în opulenţă. Eu nu vreau să spun prin aceasta că lumea întreagă nu poate fi fericită. Ba poate fi, pentru că fericirea nu înseamnă opulenţă. Sunt suficiente doar puţine bunuri materiale pentru a fi fericit, dar cu condiţia de a înţelege că e o muncă de făcut pentru a orienta nevoile spre planul psihic, şi chiar mai sus, spre planul spiritual, unde posibilităţile sunt infinite. Acolo fiecare se poate hrăni, poate să-şi potolească setea, atât cât vrea, fără a intra în conflict cu vecinii, şi fără a striga că cineva vine să-l deposedeze de ceea ce a realizat.

Pentru nevoile spirituale este oricând posibil să găsiţi mijloace de a le satisface... tocmai pentru că sunt spirituale şi pentru că spiritul e vast, liber, infinit, deasupra condiţiilor materiale. Vi se poate refuza un titlu sau un loc în societate, dar nimeni nu poate să vă împiedice de a vă simţi fiul sau fiica Tatălui Ceresc şi Mamei Divine. Vi se poate refuza posesiunea a câteva hectare de pământ, dar nu puteţi fi privat de a contempla infinitul cerului; şi dacă ştiţi să contemplaţi această imensitate, veţi simţi o plenitudine pe care nu

o veţi simţi chiar dacă vi s-ar da posesiunea întregului pământ.

Şi e atât de important de a învăţa să iubiţi fără a vrea să posedaţi! De ce? Mai întâi pentru că nu e sigur că cel sau cea pe care o iubiţi va răspunde dragostei voastre, deci veţi fi nefericiţi. Şi apoi se poate întâmpla ca mai mulţi să vrea să cucerească aceeaşi persoană, şi încep rivalităţi interminabile care uneori sfârşesc foarte rău. În timp ce dacă ştiţi să vă mulţumiţi să iubiţi şi să vă bucuraţi de dragostea voastră, de elanul pe care vi-l dă pentru a vă lega de lumea frumuseţii şi a luminii, vă veţi simţi mereu fericit şi inspirat.

Să mă înţelegeţi bine, eu nu spun că trebuie să abandonaţi dorinţa de a poseda ceva anume pentru a contempla cerul, sau să renunţaţi să vă faceţi o familie. Eu spun că posedând sau iubind, e important să învăţaţi să puneţi accent pe nevoile spirituale, să treziţi în voi aspiraţii mai subtile, mai elevate şi să le satisfaceţi, pentru că acolo veţi găsi soluţia problemelor voastre. Şi nu numai că veţi găsi această soluţie pentru voi înşivă, dar vă spun că toate problemele politice, economice, sociale, care agită întreaga umanitate, vor rămâne fără soluţie atât timp cât nu se va înţelege că, pentru a echilibra, a stăpâni nevoile materiale, trebuie trezite şi trebuie căutat a satisface nevoile spirituale. E inutil să pretindem că lucrăm pentru dreptate şi pentru pace atât timp cât nu încercăm să trăim o viaţă spirituală, pentru că vom comite sau vom lăsa pe alţii să comită acte egoiste şi necinstite.

Unii vor spune: ”Dar noi nu avem aceste aspiraţii de care vorbiţi, noi nu simţim că avem un suflet şi un spirit care cer aşa ceva”. Ei bine, să ştiţi că vă înşelaţi. Aceste aspiraţii sunt acolo, în voi, ca şi în fiecare fiinţă

umană. Pentru că fiecare fiinţă umană posedă un suflet şi un spirit care au şi ele nevoi, şi aceste nevoi nu pot fi satisfăcute de lucruri materiale, fizice. Dacă nu simţiţi aceste nevoi superioare, este pentru că le-aţi înăbuşit în voi, lăsându-vă în voia unei vieţi materialiste, fără ideal. Dar aceste nevoi sunt acolo, şi câteodată se manifestă fără ca acele fiinţe să le înţeleagă limbajul. Credeţi că tinerii care se droghează (şi chiar şi adulţii care îşi smulg părul din cap în faţa acestei situaţii) îşi dau seama că atracţia faţă de drog este manifestarea deplorabilă a sufletului care îşi cere hrana sa? Ce îi rămâne sufletului atunci când i-am distrus întreaga credinţă într-o lume divină şi căruia îi prezentăm ca ideal reuşita economică sau socială? Pentru că l-am privat de alimentele spirituale de care are nevoie pentru a se lansa în spaţiu, el va căuta aceste elemente în materie: alcool, tutun, droguri… Ei da, iată o consecinţă a materialismului asupra căreia nu s-a reflectat îndeajuns. Atât timp cât nu dăm sufletului alimentele spirituale de care are nevoie, el caută să se descurce cu elemente materiale, şi asta e o catastrofă!

Oamenii nu vor putea continua mult timp să trăiască liniştiţi în mediocritatea unei vieţi materialiste: dificultăţile, suferinţele pe care le vor întâlni îi vor obliga fatalmente să ţină seama de nevoile sufletului şi spiritului lor. De aceea, nu mai aşteptaţi: în loc să vă lăsaţi privirea să treneze pe pământ pentru a căuta ceva, a capta ceva, ridicaţi ochii spre regiunile spirituale: ele sunt acolo şi aşteaptă ca voi să intraţi în legătură cu ele pentru a vă umple cu darurile lor.

Cap. 10 - Lumea divină este pământul nostru interior

Dacă omul neglijează legătura care îl uneşte cu lumea divină, el îşi taie rădăcinile sale adevărate şi pierde sensul vieţii. Trebuie ca aceasta să fie clar pentru voi. Lumea divină nu e ca o ţară străină, exterioară vouă şi pe care o puteţi ignora fără ca aceasta să antreneze consecinţe. Lumea divină este pământul vostru interior, e lumea sufletului şi spiritului vostru, şi rupând legătura cu ea, vă privaţi de resursele de care aveţi cea mai mare nevoie pentru a trăi.

În încercările şi dificultăţile vieţii, unii vor regăsi instinctiv contactul cu această realitate superioară. Dar aceasta nu ajunge, omul trebuie să fie conştient în toate momentele vieţii de prezenţa în el a acestei lumi atât de bogată şi puternică de unde poate extrage fără încetare resurse spirituale: forţa, curajul, inspiraţia… De aceea, această filozofie materialistă care circulă acum în lume este o filozofie criminală; şi de altfel vedem din ce în ce mai clar efectele catastrofale asupra tinerilor pe care îi privăm astfel de tot ceea ce ar putea să le dea sens vieţii.

Orice ar crede unii, educând tinerii făcându-i să ia la cunoştinţă despre realitatea lumii sufletului şi spiritului nu dă aceleaşi rezultate ca şi când i-am priva de aceste noţiuni. Evenimentele vieţii se derulează pentru ei în mod diferit. Ei vor întâlni aceleaşi dificultăţi, aceleaşi obstacole ca toată lumea, dar pentru că dispun de mijloace, de forţe, de puteri necunoscute de cei care nu au păstrat contactul cu lumea divină, în aceleaşi condiţii în care alţii slăbesc, se descurajează sau o apucă pe căi necinstite, ei din contră, progresează, se ameliorează şi devin un sprijin, o lumină pentru cei din anturajul lor.

E atât de uşor să înţelegeţi! Imaginaţi-vă că branşaţi o priză la curent: de îndată veţi putea aprinde

cuptorul, lampa, radioul, ventilatorul, radiatorul… Umpleţi cu benzină rezervorul maşinii voastre: de îndată veţi putea pleca într-o lungă călătorie. Dar dacă debranşaţi priza sau lăsaţi rezervorul maşinii voastre gol, iată-vă paralizat în activităţile voastre.

Ei bine, în această stare e majoritatea oamenilor: ei au debranşat totul, au tăiat totul, totul e gol, şi evident să sunt blocaţi, handicapaţi, în vid, şi viaţa nu mai are nici un sens pentru ei. De altfel, o şi spun, şi e normal, în capul multora viaţa nu poate fi decât lipsită de sens. Atunci cum se face că pentru alţii ea este minunată şi plină de sens?… Viaţa este ceea ce este omul însuşi. Dacă spuneţi: viaţa e frumoasă, este pentru că sunteţi frumos. Iar dacă credeţi că ea e absurdă şi urâtă, nu cumva vă percepeţi un pic în această oglindă?…

Viaţa este imaginea noastră, nu vedem decât ceea ce purtăm în noi. De aceea găsim mereu o viaţă diferită de o alta. În realitate, viaţa e mereu aceeaşi… aceeaşi necunoscută! Nu ştim ce e adevărata viaţă. Viaţa de care vorbim nu e încă adevărata viaţă, ea este doar o pală reflexie a acesteia. Câţi oameni îşi spun: „Ei da, dragul meu, ce vrei, aşa e viaţa!” Un om e bolnav, necăjit, ruinat, înşelat de nevasta sa şi îşi spune: „Aşa e viaţa!” Despre tot ceea ce este negativ spunem: aşa e viaţa. Dar despre care viaţă vorbim?… Sunt mai multe feluri de viaţă. Este viaţa mistreţului, a crocodilului, sau viaţa porumbelului sau a îngerilor…

Spunem: „viaţa”, şi credem că ştim despre ce vorbim imaginându-ne că toată lumea posedă acelaşi grad şi aceeaşi calitate a vieţii. Nu, spunând „viaţă”, fiecare vorbeşte numai de nivelul său şi nu se pronunţă decât raportându-se la viaţa sa proprie. Dar adevărata viaţă, în toată amploarea sa, grandoarea sa,

imensitatea sa, nu o cunoaştem, putem numai să ne apropiem de ea; şi nu ne putem apropia de ea decât dacă suntem capabili să restabilim legătura cu lumea sufletului şi a spiritului.

Cap. 11 - De ce ne naştem într-o anumită familie

Tinerii au cu siguranţă dreptate câteodată de a refuza ideile sau felul de a trăi impus de către familiile lor. Dar aceasta nu înseamnă că ei vor găsi un mod de a trăi mai bun. Pentru că nu e suficientă doar dorinţa pentru a reuşi cu adevărat. Atunci când eşti tânăr e foarte dificil să găseşti drumul de unul singur. Şi mai este încă un alt risc, şi anume că respingându-şi părinţii, tinerii se îndreaptă spre alte persoane, adulţi nu prea luminaţi, nici bine intenţionaţi, care vor să-i antreneze în aventuri periculoase. Chiar dacă părinţii nu sunt mereu la înălţime, chiar dacă se poartă cu copiii lor într-o manieră neîndemânatică şi egoistă care îi sufocă, majoritatea părinţilor îşi iubesc copiii şi le vor binele. Din păcate, nu acesta e cazul a numeroşi indivizi care sunt gata să exploateze credulitatea şi naivitatea adolescenţilor pentru a-şi satisface nevoile lor de prestigiu, de dominare sau de bani.

De aceea eu spun tinerilor: atenţie, încercaţi să nu vă revoltaţi împotriva părinţilor voştri şi nu vă grăbiţi să-i părăsiţi crezând că vă va fi mai bine în altă parte. Dacă destinul v-a făcut să vă încarnaţi în acea familie şi nu în alta, există un motiv; aveţi acolo ceva de învăţat, de înţeles. Există în univers o dreptate, o Inteligenţă absolută, care a determinat exact, după meritele voastre în ce condiţii trebuie să vă încarnaţi, în ce epocă, în ce ţară, în ce familie... Şi e inutil să vă plângeţi, aceasta nu va schimba nimic, va trebui să

acceptaţi această situaţie, să munciţi, pentru a merita condiţii de existenţă mai bune pentru următoarea încarnare (A se vedea „Reîncarnarea” broşura nr. 312).

Câţi oameni aruncă responsabilitatea insucceselor lor pe umerii părinţilor lor! Dacă un om spune: „Tatăl meu era un beţiv, mama mea o zgripțuroaică, se băteau şi mă băteau şi pe mine, nu îmi dădeau de mâncare, haine, nu aveam cărţi pentru a merge la şcoală, iată de ce mi-am ratat viaţa, e greşeala părinţilor mei”, convingându-i pe toţi: e adevărat, săracul, nu e el de vină, a avut condiţii atât de grele în copilărie (tinereţe). Da, în aparenţă părinţii sunt cei vinovaţi, pentru că trebuie să fie cineva vinovat în planul fizic. Dar în realitate, adevăratul vinovat este chiar acel om, pentru că el şi-a creat în vieţile trecute astfel de condiţii. El ar trebui să-şi facă reproşuri lui însuşi şi nu părinţilor săi. Dacă ar fi meritat, el s-ar fi încarnat într-o familie unde ar fi avut părinţi atenţi care i-ar fi asigurat cele mai bune condiţii.

De aceea nu sunt de acord cu cei care justifică insolenţa şi grosolănia tinerilor pretinzând că sunt mai inteligenţi decât părinţii lor şi sunt obligaţi să-i dispreţuiască şi să li se opună. Se întâlnesc, e adevărat, copii întradevăr excepţionali, dar acestea sunt cazuri extrem de rare, şi nu e adevărat că majoritatea sunt genii care au dreptate să se revolte împotriva unor părinţi abrutizaţi.

Şi apoi, o repet, din moment ce un copil este născut într-o anumită familie, există un motiv; acum că e acolo, e prea târziu pentru a judeca şi a critica. Dacă este cu adevărat genial, de ce a venit să se încarneze într-o familie de abrutizaţi? Există motive; el trebuie să reflecteze la acestea şi să le descopere. Dacă a venit, e pentru a face un stagiu, pentru că are nişte lucruri de

învăţat, şi făcând acest stagiu el trebuie să-şi accepte părinţii. După aceea, va vedea. Din moment ce a venit acolo, în acea familie, el nu trebuie să înceapă prin a o respinge. Când va da dovada veritabilei sale superiorităţi, el va putea face ceea ce va vrea, dar nu înainte.

Cap. 12 - Să profităm de experienţa celor mai în vârstă

Există la adolescenţi o inocenţă, o ardoare, o nevoie de ideal care îi face să se opună adulţilor, pe care îi găsesc ipocriţi, imorali, limitaţi sau ramoliţi. Dar tinereţea e o perioadă care nu durează, şi ei îşi vor pierde repede aceste calităţi în care constă tot farmecul lor, dacă nu lucrează pentru a le conserva. Da, defectele pe care le văd la adulţi, în loc să le critice fără încetare, ar fi bine să le observe cu atenţie, să le studieze, spunându-şi că le vor avea şi ei mai târziu, poate în stadiu şi mai grav dacă nu se vor supraveghea şi se vor lăsa în voia lor. În acelaşi timp, dacă ar putea face un efort de înţelegere în privinţa la adulţilor, ar fi mult mai bine pentru ei.

Da, tinerii ar trebui să-şi spună că adulţii au trăit, au făcut experienţe, au întâlnit obstacole, au rezolvat probleme şi au dat deci dovada unor anumite calităţi. Ei nu, tinerii se poartă ca şi cum nimic bun nu s-ar fi făcut înaintea lor. E uşor să critici atunci când nu ai întâlnit încă adevăratele dificultăţi ale vieţii şi când nu ai arătat de ce eşti capabil. Tinerii au prea multă încredere în capacităţile lor, ei nu cunosc încă natura umană, ei nu pun la îndoială apetitul şi pasiunile care se vor trezi în ei, de asemenea. Deci, pentru moment,

să înceteze să critice adulţii şi să înceteze să-şi bată joc de ei (fac şi ei ce pot), pentru că dacă îşi păstrează această proastă atitudine îşi vor sparge capul, aceasta pot să le-o prezic foarte simplu privind comportamentul lor. Ce li se va întâmpla e clar pentru mine. Şi nu ar fi prima oară. Mulţi deja m-au întrebat: „Dar cum aţi putut vedea dinainte ce o să mi se întâmple? – Ei bine, era evident!”

Atât timp cât rămânem în domeniul ideilor, cuvintelor, putem să ne imaginăm că vom reuşi mai bine decât alţii. Şi ne vom face iluzii din plin, fără a ne îndoi că existenţa e plină de pericole şi capcane. De aceea vă spun: Atenţie! Câţi şi-au frânt gâtul, care erau mai inteligenţi şi mai puternici decât voi! E de la sine înţeles, aveţi vigoare şi voinţă, dar fiţi un pic mai înţelepţi şi rezonabili. Acceptaţi chiar să cereţi câteodată părerea şi colaborarea adulţilor, ca unor fraţi mai în vârstă: „Ce credeţi despre această problemă? Cum putem realiza acel proiect?” Şi vă veţi da seama că lucrurile nu sunt atât de simple pe cât o credeţi.

De ce să nu vreţi să studiaţi tot ceea ce a fost făcut înaintea voastră şi să ţineţi seama de acestea? Câmpul experienţelor şi observaţiilor voastre este mult mai limitat pentru ca voi să puteţi vedea clar aceste lucruri. Îmi veţi spune că aşa judecă adulţii adesea oamenii şi situaţiile fără a căuta cu adevărat să înţeleagă. Da, e adevărat, şi dacă o fac e pentru că au început să aibă acest rău obicei din tinereţea lor. Deci voi, cel puţin, încercaţi să vă lărgiţi orizontul studiind, observând cu atenţie, pentru a avea o orientare mai bună. Şi apoi, trageţi propriile voastre concluzii, faceţi propriile voastre experienţe. Veţi spune: „Dar cum să facem aceste studii?” Nu vom putea niciodată cunoaşte toate experienţele celor care au fost înaintea

noastră!” Nu e vorba de a le cunoaşte pe toate, ci de alege dintre ele cele mai susceptibile de a vă antrena pe calea bunătăţii, dreptăţii, nobleţei, generozităţii. Pentru că acolo veţi găsi sensul vieţii.

Ne dezvoltăm căutând mai întâi să evităm greşelile. Luaţi cazul unui tânăr care vrea să devină chimist: el începe prin a studia lucrările tuturor cercetătorilor care au contribuit la edificarea acestei ştiinţe care este chimia. Când le-a asimilat, nimic nu îl împiedică să meargă mai departe şi să facă el însuşi descoperiri: are dispoziţia şi toate bazele necesare. Dar imaginaţi-vă acum că în loc să facă studii, acest băiat spune: „Nu am nevoie să ştiu ce au descoperit alţii, e nimic, pff! Mă voi descurca singur, capacităţile mele şi observaţiile mele îmi ajung...” Săracul! Îi vor trebui mai mulţi ani să descopere că o moleculă de apă e compusă dintr-un atom de oxigen şi doi atomi de hidrogen... Şi nu numai că îi vor trebui ani, dar făcând aceste experienţe el va provoca explozii, va degaja gaze toxice, etc. Deci, e clar, va deveni un pericol pentru el însuşi şi pentru alţii, şi nu e sigur că va fabrica o picătură de apă!

Iată ce se petrec cu toţi cei care se avântă în viaţă imaginându-şi că pot să conteze numai pe ei înşişi, numai pe propriile capacităţi: îşi vor sparge capul şi vor sparge şi capetele altora. Desigur, după multe vânătăi şi cucuie majoritatea reuşeşte să înveţe câte ceva. Dar câte prostii au făcut, cât timp pierdut! Fără a vorbi de cei care, complet dezorientaţi, se vor pierde.

În elanul lor, tinerii sunt sinceri, o ştiu, dar dacă resping toată învăţătura celor mai în vârstă, ei nu sunt tocmai luminaţi. Aţi observat cum funcţionează un vapor? V-am dat des acest exemplu, pentru că exprimă cel mai bine echilibrul care trebuie să existe în fiinţa

umană între impulsuri şi raţiune. În cala vaporului se găseşte combustibilul care permite propulsia sa şi de care se ocupă o echipă de oameni. Dar aceştia nu sunt lăsaţi fără informaţii, fără o direcţie. Există alţii care supraveghează, care fac calcule şi care dau ordinele în funcţie de condiţiile exterioare: nu se păstrează aceeaşi viteză, sau aceeaşi direcţie atunci când urmează să vină o furtună sau atunci când marea este calmă, şi trebuie să fie atenţi la alte vapoare, la recifuri, aisberguri... Ei bine, tinerii sunt adesea ca un vapor a căror mecanici sunt în plină activitate, iar vaporul scârţâie, fumegă, e în plină viteză, se loveşte de stânci sau de alte vapoare şi iată naufragiul. Ei da, lipseşte căpitanul pentru a observa, a reflecta şi de a găsi direcţia cea mai bună.

În cursul evoluţiei, vedem că omul a trecut progresiv la statura dreaptă. În vârful corpului său există un cap. De ce? Pentru că el e destinat pentru a controla, a echilibra, a orienta forţele, energiile pentru a le utiliza pentru realizarea sa. Da, sunt multe de reflectat asupra acestui loc al capului la oameni. Dar tinerii suprimă capul, foarte simplu. Sau, mai rău, se folosesc de el pentru a face prostii şi a găsi argumente pentru a se justifica mai apoi.

Şi eu am fost tânăr, şi eu am avut dorinţa de a acţiona, de a mă manifesta, de a arăta de ce sunt capabil. Dar ce aş fi făcut dacă nu aş fi avut învăţământul şi un Maestru?... E periculos să o luaţi, aşa, pe o direcţie, fără câteva informaţii asupra a ceea ce riscaţi să întâlniţi. Dar se spune că tineretul nu vede pericolul. Fără teamă, ei se lansează în prăpastie. Ei bine, eu sunt mai puţin răutăcios; eu devin răutăcios numai când situaţia e clară în faţa mea. Cât timp nu e clară, sunt prudent, mă încred.

Acum, voi mai adăuga ceva foarte important. Cu toate că e adevărat că tinerii au nevoie de experienţa predecesorilor lor pentru a nu se rătăci în aventură, este de asemenea adevărat că odată instruiţi şi luminaţi, e rândul lor de a lucra şi de a-şi face experienţele. Odată ce şi-au găsit drumul şi au în faţa lor cele mai bune exemple, ei nu trebuie să conteze decât pe ei înşişi; achiziţiile altora rămân ale altora, acum e rândul lor pentru a-şi face propriile achiziţii.

Să luăm un exemplu foarte simplu din viaţa cotidiană. Aveţi reţeta unei mâncări care v-a fost dată de un bucătar excelent şi aveţi de asemenea toate ingredientele necesare cumpărate din cele mai bune magazine; dacă nu vă veţi decide să mergeţi în bucătărie pentru a o prepara, nu veţi avea nimic de mâncare. Şi dacă continuaţi mult timp aşa, veţi sfârşi prin a muri de foame. Deci, e adevărat, fiecare trebuie să-şi facă experienţele, trebuie să înveţe să se descurce singur, dar numai după ce posedă toate elementele, pentru ca aceste experienţe să fie cu adevărat fructuoase.

Cap. 13 - Să ne comparăm cu cei mai mari pentru a evolua

Din timp în timp e bine ca tinerii să-şi dea seama că viaţa lor nu va putea continua etern fără griji şi că trebuie să înceapă să se pregătească pentru responsabilităţile lor viitoare odată ajunşi la vârsta adultă. Am spus întotdeauna tinerilor: pregătiţi-vă, nu trebuie să aşteptaţi să vă aflaţi în faţa problemelor şi dificultăţilor pentru a vă întreba cum le veţi rezolva. În acel moment va fi prea târziu, pentru că nu veţi putea face faţă situaţiilor, de pe azi pe mâine, pe care nu vi

le-aţi închipuit niciodată şi care necesită calităţi pe care nu v-aţi preocupat să le dobândiţi.

E adevărat că adulţii sunt adesea vinovaţi. Ei se plâng de lejeritatea şi nepăsarea tinerilor fără a-şi da seama că aceştia nu pot, la vârsta lor şi la puţina lor experienţă, avea aceeaşi viziune a lucrurilor şi aceeaşi reacţii ca ei. Sau îşi spun: „Dar sunt tineri, trebuie să-i lăsăm să se distreze, au mai târziu tot timpul să se gândească la lucruri serioase…” Desigur, trebuie ca tineretul să se şi amuze şi să se distreze; dar e util de asemenea ca ei să nu se limiteze la ceea ce este exclusiv pentru vârsta lor. Adolescenţii trebuie să facă eforturi în această direcţie, şi adulţii de asemenea.

Adolescenţii trebuie să simtă ceea ce le permite să meargă mai departe în înţelegerea lucrurilor şi să pună întrebări adulţilor: părinţilor, profesorilor lor, prietenilor mai în vârstă. Iar adulţii trebuie să nu se scape de ei în câteva secunde, ci să-şi rupă din timp pentru a răspunde corect. Trebuie să încerce să-şi dea seama ce cuvinte, ce explicaţii vor putea, la un anumit moment dat, face bine adolescenţilor care manifestă neînţelegere sau prea mare inconştienţă în faţa unui eveniment sau situaţii pe care nu o înţeleg. După aceasta, tinerii pot continua cu activităţile şi distracţiile pentru vârsta lor. Dar din timp în timp, e bine să înveţe să aibă preocupări de un alt ordin, să se gândească mai departe, să anticipeze viitorul.

Ce împiedică adesea tinerii să progreseze este tendinţa lor de a se gândi că ei ajuns deja la perfecţiune, că ştiu totul. Până în ziua când, făcând câteva experienţe nefericite, îşi dau seama că nu cunosc mare lucru de fapt. Şi iată, e foarte bine, acum cel puţin există speranţa să ia o direcţie bună.

Una dintre cele mai bune metode pentru a progresa este acea de a ne compara cu cei ce ne depăşesc, pentru că această comparaţie ne dă impulsul de a merge mai departe. Atât timp cât ne comparăm cu fiinţe mediocre sau rele, ne spunem că suntem ceva mai buni şi ne oprim aici. Dacă suntem deja atât de avansaţi, de ce să mergem mai departe? Câţi oameni s-au oprit din evoluţia lor pentru că au neglijat să se compare cu fiinţe care îi depăşeau şi pe care să le ia drept modele!

Veţi spune că nu vedeţi în jurul vostru exemple de moralitate şi de elevare spirituală pe care să le imitaţi. Sunteţi siguri? Şi chiar admiţând aceasta, vă voi spune că nu e neapărat necesar să întâlniţi aceste fiinţe în planul fizic: cărţile vă pot ajuta. Da, cărţile care vă povestesc despre viaţa şi munca înţelepţilor, sfinţilor, Iniţiaţilor şi marilor Maeştri ai trecutului, acestea nu lipsesc! Citiţi-le pentru a vedea cine au fost şi ce au făcut, şi comparaţi toate acestea cu ceea ce sunteţi şi ceea ce aţi realizat.

Este tocmai ceea ce am făcut şi eu, la vârsta de şaisprezece ani. Încă nu-l întâlnisem pe Maestrul Peter Deunov. În acea perioadă, locuiam la Varna şi căutam pe cineva care să mă poată ghida. Mergeam la biserică să-i ascult pe preoţi, mergeam de asemenea să-i ascult pe pastorii protestanţi, îi ascultam făcând citate din Biblie, dar când vedeam feţele lor, oh! la la! Simţeam că erau atât de departe de adevărata viaţă! Dar citeam cărţi care povesteau despre viaţa unor fiinţe excepţionale, a binefăcătorilor umanităţii, şi aceasta îmi dădeau dorinţa de a mă ameliora pentru a-i putea imita.

Îmi aduc aminte mai ales de o carte care menţiona existenţa de secole în munţii Himalaiei a unei

Fraternităţi de Fiinţe care se adunau pentru a răspândi lumina în lume; atunci, în fiecare zi, cu gândul eram cu ei, mă legam de acea Fraternitate, şi primeam nişte inspiraţii extraordinare... Deci, dacă nu găsiţi în jurul vostru fiinţe capabile să vă conducă pe drumul luminii, nimic nu vă împiedică de a le căuta între cei care au trăit în trecut şi de a vă lega de ele prin intermediul gândurilor. Dar nu e o scuză să stagnaţi în mediocritate sau în greşeală, sub pretext că nu aţi întâlnit pe cineva capabil de a vă ghida. Dacă sunteţi sinceri, dacă căutaţi cu adevărat lumina, o veţi găsi. Cerul nu a lăsat niciodată pe cineva care caută sincer să se amelioreze şi să lucreze util pentru alţii să se rătăcească.

Trebuie să vă obişnuiţi să ridicaţi în fiecare zi ochii spre înalt, adică să vă gândiţi la toate acele creaturi, toate Fiinţele care ne depăşesc în inteligenţă, înţelepciune, putere, frumuseţe şi bogăţie spirituală, pentru a fi cu adevărat luminat şi inspirat. Şi chiar, vă voi spune că nu e suficient să vă comparaţi cu oamenii, oricât de elevaţi ar fi ei. Trebuie, de asemenea, să vă comparaţi cu stelele, cu imensitatea, cu Dumnezeu Însuşi. Numai astfel veţi putea uita micimea voastră, insuficienţele voastre, nu pentru a fi strivit, ci pentru a simţi un elan trezindu-se în voi, pentru a putea sări peste obstacole.

Cât timp ne vom ţine ochii îndreptaţi asupra micilor lucruri de pe pământ, pasagere, elanul se diminuează şi nu vom avea nici o dorinţă de a face ceva mare. Când vedem diferenţele care există între fiinţele umane, cum unii sunt mereu împinşi să realizeze lucruri mari, în timp ce alţii sunt ocupaţi numai cu nimicuri şi meschinării, ne punem întrebarea: „Dar de ce această diferenţă? De unde vine ea?” Ei bine, e simplu. Primii privesc spre înalt, se compară cu toţi cei

care i-au depăşit şi îi iau de model, în timp ce ceilalţi se mulţumesc cu comparaţii atât de inferioare încât se găsesc a fi mereu bine şi nu progresează. Pentru a evolua, ne trebuie un exemplu, un eşantion cu care să ne comparăm, şi acest eşantion este viaţa şi învăţătura tuturor Fiinţelor cele mai pure, cele mai înţelepte, cele mai nobile.

Acum, când spun să luăm ca exemplu marile fiinţe din trecut, aceasta nu înseamnă că trebuie să ne conformăm exact învăţământului lor în toate detaliile. Ceea ce trebuie să conservăm sunt principiile. Cât despre forme, care urmează legea vieţii, ele trebuie să se schimbe, să evolueze. Înţelegerea greşită a acestei legi poate provoca multe neînţelegeri. Unii, voind să rejecteze formele pe care le găsesc depăşite, rejectează şi principiile. Rezultatul este că acei ce rejectează principiile nu mai au busolă pentru a se orienta (de aceea se spune că sunt debusolaţi). Cât despre cei care se agaţă de forme, ei se sclerozează şi nu aduc nimic epocii lor.

E foarte important ca tinerii să înţeleagă aceasta, pentru că ei sunt cei care simt nevoia de a respinge vechile forme, şi e bine; dar prea des, ei resping de asemenea şi principiile eterne. Veţi spune: „Dar care sunt aceste principii care trebuie conservate?” Toate acelea care pun accentul pe preponderenţa spiritului, adică bunătate, generozitate, dragoste, puritate, sacrificiu… Nu contează formele în care le manifestaţi, aici sunteţi liberi. Dar nu sunteţi liberi să respingeţi aceste principii, pentru că ele sunt eterne.

Cap. 14 - Voinţa susţinută de dragoste

Aţi dori câteodată să rezistaţi anumitor tentaţii, pentru că simţiţi că dacă nu veţi rezista, veţi fi antrenat în aventuri deplorabile, dar contrar dorinţelor voastre, nu reuşiţi să vă dominaţi şi cădeţi pradă lor. De ce? Pentru că nu aţi dezvoltat în voi o dragoste pentru ceva mai frumos, mai mare, care ar putea să se opună instinctelor voastre. Dacă posedaţi această dragoste, ea va fi cea care va lupta şi vă va permite să câştigaţi. Voinţa singură nu e suficientă pentru a lupta; la un moment dat ea va capitula. Nu e suficient să spuneţi: „Nu mă voi lăsa antrenat, voi rezista…” Pentru a rezista la ceea ce vă trage în jos, trebuie să fiţi ajutat de o forţă care vă ridice în sus, spre o lume superioară.

Când văd pe cineva care se laudă că ar putea învinge tentaţiile fără să aibă dragoste pentru lumea luminii, a purităţii, pot să-i spun: „Tu nu ai asociaţi, nu ai prieteni, nu vei rezista. Dacă vrei să reuşeşti, trebuie să pui în capul tău, în sufletul tău, tot ceea ce există mai nobil, mai mare, şi astfel forţele obscure vor fi obligate să se supună din cauza prezenţei în tine a acelor locuitori ai lumii divine”. Iată ceea ce trebuie să înţelegeţi, altfel ce aţi putea face, în faţa acestor puteri milenare a instinctului? Nimeni nu poate rezista.

Cel care se înhamă să lupte singur se slăbeşte, da, pentru că se înhamă contra lui însuşi, iar această divizare îl face şi mai vulnerabil. E foarte periculos să lupţi împotriva propriei persoane: nu numai că nu vei obţine victoria cu adevărat contra inamicului dinăuntru, dar vei sfârşi prin a te dezagrega. Morala şi religiile care nu încetează să predice despre înhămarea la luptă contra răului nu cunosc adevărata psihologie. Trebuie să învăţăm să le învingem, da, dar fără a lupta. Cum? Cerând altor forţe din voi să lupte în locul vostru, iar aceşti „alţii” nu pot fi decât puterile luminoase pe

care le hrăniţi graţie dragostei voastre pentru tot ceea ce este frumos, mare, divin. În loc de a vă ataca direct instinctele, iar apoi să vă treziţi puşi la pământ sau să simţiţi nevoia să vă refulaţi, voi le veţi opune forţe luminoase care vor neutraliza totul, natural.

Veţi crede poate că mă contrazic, pentru că pe de altă parte v-am tot spus că nu dezvoltaţi suficient voinţa şi stăpânirea de sine. Nu, nu e o contradicţie, ceea ce v-am spus atunci e tocmai că nu ştiţi încă cum să vă exersaţi şi să vă dezvoltaţi voinţa. Voinţa trebuie să fie susţinută de dragoste. Dacă nu iubiţi cu adevărat ceva anume, nu veţi avea o dorinţă atât de mare pentru a face eforturi pentru a obţine acel lucru, şi în ciuda a tot ce faceţi pentru a vă obliga, nu veţi putea avea rezultate bune, vă veţi arăta distrat, neglijent, neîndemânatic, sau dur şi casant.

Aceasta nu înseamnă că nu trebuie să vă exersaţi voinţa. Din contră, e bine să căutaţi ocaziile în care puteţi face proba stăpânirii de sine, învăţând de exemplu să rezistaţi foamei, setei, căldurii, frigului, oboselii. Nu e cazul, evident, de a trăi în privaţiuni, nici de a deveni yoghini, nu. Dar priviţi: în general cel căruia îi este foame sau sete se grăbeşte pentru a găsi imediat ceva de mâncare sau de băut, iar dacă nu găseşte imediat, se plânge, bombăne, se supără. Observaţi-vă, observaţi şi pe alţii, şi veţi vedea că în multe ocazii oamenii nu suportă să nu-şi poată satisface imediat dorinţele, şi chiar capriciile. Atunci cum vor rezista furiei, geloziei, urii, dorinţelor sexuale? Chiar dacă ştiu că, în anumite cazuri, ar fi mai bine să reziste, ei nu o pot face, nu au exersat aceasta niciodată.

Tinerii trebuie să înceapă foarte devreme să găsească în viaţa cotidiană ocazii de a se stăpâni, de a

se întări. Şi chiar voi spune, voi insista aici, acestea nu trebuie să vină din partea adulţilor. Tinerii sunt cei care trebuie să facă propriile eforturi de voinţă pentru a accepta anumite constrângeri. Desigur părinţii, instructorii au rolul lor, dar mai mult un rol de a explica, pentru a aduce tinerii să înţeleagă utilitatea eforturilor lor. Apoi, e rândul lor să găsească cum să continue, mai târziu, pe calea stăpânirii de sine. Eu nu spun – aceasta depinde mai ales de caracterul adolescenţilor – că câteva interdicţii sau, din contră, câteva ordine, nu sunt câteodată necesare, dar toată educaţia trebuie să-i aducă pe tineri să recunoască ei înşişi avantajele de a şti să se controleze. Această învăţare a stăpânirii de sine este esenţială pentru viitorul lor.

E deci necesar să vă exersaţi voinţa, dar fără a uita că nu veţi reuşi să vă stăpâniţi tendinţele instinctive decât prin dragostea pentru ceva elevat, un înalt ideal (a se vedea „Înaltul ideal”, broşura nr. 307). Şi ce este un înalt ideal? E o aspiraţie către frumuseţe, nu numai către frumuseţea fizică, materială, ci şi către frumuseţea spirituală, făcută din puritate, lumină, armonie. Contemplaţi această frumuseţe, sunteţi atras de ea, şi natural, spontan, fără a vă forţa, lăsaţi de o parte tot ceea ce este urât, obscur, dezordonat. Această dragoste pentru frumuseţe vă protejează, ca un veşmânt foarte frumos pe care nu vreţi să-l murdăriţi.

Ce faceţi atunci când purtaţi haine frumoase, la care ţineţi? Nu vă angajaţi în activităţi care le-ar putea sfâşia sau murdări; instinctiv, aveţi grijă la gesturile voastre, la locurile unde vă aşezaţi. Ei bine, iată, dacă vă veţi decide să cultivaţi în voi gustul pentru lumea frumuseţii, a armoniei şi dorinţa de a vă apropia de ea,

veţi simţi încet-încet ţesându-se în jurul vostru un veşmânt subtil pe care vreţi să-l protejaţi, şi în acest fel vă veţi proteja şi pe voi.

În Cărţile sacre se menţionează adesea rolul jucat de hainele preţioase. Acest veşmânt este simbolic. El reprezintă aura, adică emanaţia spirituală a fiinţei interioare. În Vechiul testament este spus că fiii lui Iacob îl invidiau pe fratele lor Iosif pentru că avea o tunică frumoasă. De fiecare dată când Moise menţionează această tunică, el precizează că avea mai multe culori, ceea ce dovedeşte că era simbolul aurei, ale cărei culori pure şi strălucitoare corespund diferitelor calităţi şi virtuţi. Acest veşmânt de lumină, acest veşmânt de culoare, străduiţi-vă să-l ţeseţi cu răbdare, graţie dragostei voastre pentru lumea divină, graţie dorinţei de a vedea lumea divină manifestându-se prin intermediul vostru, pentru că ea vă va permite să treceţi printre seducţii şi tentaţii fără a vă lăsa pradă lor. Dar încă o dată, să nu credeţi că fără un înalt ideal, fără aceste arme ale dragostei şi luminii veţi putea obţine victoria.

Cap. 15 - Nu vă lăsaţi învinşi niciodată

Nu renunţaţi niciodată să reacţionaţi la unele tendinţe sau obişnuinţe mentale periculoase, pentru că cu timpul veţi deveni încet-încet prizonierul lor. Şi nu spuneţi: „Oh! La momentul potrivit mă voi corecta, voi redresa situaţia!”. Nu, vă faceţi iluzii, tocmai în momentul când veţi vrea să reluaţi direcţia cea bună aceste tendinţe se vor manifesta cu putere mai mare. Da, chiar în ziua când veţi vrea să vă redresaţi vă veţi da seama cât de mult sunteţi legaţi! Cât timp nu eşti conştient că eşti sclav şi nu vrei să faci nimic pentru a

scăpa, nu simţi că eşti aservit, dar în ziua când vrei să te eliberezi, ai, ai, ai!... Deci, atenţie, nu vă lăsaţi în voia voastră spunând că, la momentul potrivit veţi reuşi să vă veniţi în fire. Desigur, dacă o veţi dori cu adevărat, veţi reuşi, dar cu un efort mult mai mare şi cu dureri!

De când eşti tânăr e momentul să te obişnuieşti să ai o atitudine interioară corectă vis a vis de situaţiile şi evenimentele existenţei. De exemplu, atunci când aveţi un eşec, de ce să reacţionaţi ca şi cum aţi pierdut totul, ca şi cum lumea întreagă s-ar prăbuşi? Încercaţi din contră să conştientizaţi tot ceea ce încă aveţi: sănătate, o familie, prieteni... şi mulţumiţi Cerului pentru această bogăţie. Imaginaţi-vă cum ar fi să fiţi paralizat, sau fără casă, hrană, părinţi... Atunci, în loc să suferiţi mereu pentru ceea ce vă lipseşte, învăţaţi să vă bucuraţi de ceea ce aveţi. Că sunteţi supărat pe moment pentru o jignire, o decepţie, un insucces, bun, e normal. Dar e inscuzabil a rămâne pe loc rumegând necazurile voastre, uitând toate motivele pe care le aveţi de a fi fericit şi recunoscător. Păziţi-vă, altfel va veni o zi în care nu vă veţi mai putea debarasa de această tendinţă spre tristeţe şi veţi fi pierdut.

Care sunt fiinţele care suscită respectul, admiraţia? Sunt cele care au luptat, care s-au depăşit, cele care triumfă peste obstacole şi încercări. De ce, de exemplu, oamenii, şi mai ales tinerii, admiră atât de mult sportivii? Tocmai pentru că ei caută mereu să se depăşească. Chiar dacă nu e vorba decât de a alerga, a sării, a înota, a se căţăra, gustul pentru efort, rezistenţa, curajul sunt considerate ca şi mari calităţi. Atunci, nu merită să încercaţi să manifestaţi aceleaşi calităţi în viaţa de toate zilele? E bine să îţi concentrezi toate eforturile pentru a vrea să fugi sau să înoţi cel

mai repede sau cel mai mult timp, să sari cel mai sus, să prinzi cel mai bine balonul şi apoi să-l trimiţi în plasă, dar e încă şi mai util să îţi spui: „Voi fi mai răbdător în dificultăţi, voi învinge tristeţea şi supărarea, mă voi stăpâni mai bine”. Ei da, aici de asemenea putem face isprăvi, putem obţine victorii. De ce să nu încercaţi?

Cel mai bun mijloc de a progresa este de a nu vă bara calea, de a nu admite limite, exact invers de cum fac majoritatea oamenilor care nu încetează să gândească sau să spună: „Această muncă e prea grea pentru mine”… „Ce condiţii înspăimântătoare! Nu voi putea rezista”… „Nu voi putea suporta niciodată aceasta”… Când eşti convins de la început că eşti incapabil, slab, vulnerabil, evident că nu poţi decât capitula. Din contră, trebuie să-ţi spui: „Voi suporta, voi rezista, voi triumfa”. Dacă nu am reuşit acum, nu e grav, voi face mai bine data viitoare. Esenţialul este de a nu vă da bătut, de a nu vă lăsa strivit.

Desigur, când eşti tânăr, e dificil să lupţi împotriva unor indispoziţii interioare, dar există metode. Atunci când vă simţiţi speriat, ameţit, nu trebuie să rămâneţi aşa, în învălmăşeala acestor stări negative, pentru că nu e sigur că nu se vor înrădăcina, ci trebuie să găsiţi alte mijloace. Aţi văzut o pasăre ciugulind grâul de pe jos. Iată o pisică se apropie. Ce face pasărea? Aşteaptă pisica pentru a o înfrunta? Nu! Ea ştie că ar fi devorată şi îşi ia zborul. Cum se face că oamenii nu au înţeles încă ceea ce au înţeles păsărelele? Veţi spune: „Dar cum să ne luăm zborul?” Deplasându-vă prin gândire, prin rugăciune spre regiunile unde domneşte pacea, frumuseţea şi lumina… Anumite cărţi, anumite bucăţi muzicale pot să vă ajute, dar de asemena şi contactul cu natura şi mai ales munca imaginaţiei.

Adolescenţa e perioada când imaginaţia este cea mai activă, dar este şi perioada în care tinerii ştiu cel mai puţin să se servească de ea, lăsându-se în voia viselor, senzaţiilor şi dorinţelor lor, întreţinând în ei o stare de neclar, de vag, care îi slăbeşte. Şi nimeni nu e lângă ei să îi pună în gardă împotriva efectelor imaginaţiei hrănită de senzualitate, tristeţe sau insatisfacţie. Despre un adolescent care visează se spune, zâmbind, că e un poet! Dar ce sunt aceste reverii şi această „poezie”? Un băiat, o fată care îşi lasă imaginaţia să fie prada oricărui sentiment, oricărei dorinţe sau imagine va sfârşi prin a fi invadat de stări negative.

Imaginaţia este o forţă formidabilă pe care omul poate să o utilizeze pentru edificarea sa, ca şi pentru ruina sa. Deci, atunci când vă simţiţi nefericit, descurajat, în loc să rămâneţi aşa fără a face nimic în afară de a vă îndopa cu pilule sau a încurca pe alţii etalându-le angoasele şi coşmarele voastre, gândiţi-vă să lucraţi cu imaginaţia. Îmaginaţi-vă înconjurat de lumină, trimiţând dragostea voastră în lumea întreagă, rezistând dificultăţilor şi tentaţiilor… Puţin câte puţin, imaginile pe care le formaţi vor deveni vii, ele vor acţiona asupra voastră, ele vă vor transforma în acelaşi timp atrăgând din univers elemente potrivite pentru a le introduce în voi. Desigur, mult timp şi multă muncă vor fi necesare. La început, efectele acestor exerciţii nu se vor face simţite prea mult timp. Va trebui să le repetaţi. Dar într-o zi, rezultatul va fi vizibil, definitiv, nu veţi mai putea să vă îndoiţi. Veţi simţi deasupra voastră o entitate vie care vă protejează, vă instruieşte, vă purifică, vă luminează şi în cazurile dificile vă aduce susţinerea de care aveţi nevoie.

Da, pentru aceasta trebuie făcute exerciţii, iar cei ce le neglijează lasă se acumuleze asupra lor straturi apăsătoare şi obscure, până în ziua în care nu vor mai putea reacţiona: ei sunt striviţi, nimiciţi şi nu se gândesc decât să se suprime. Dar, Doamne Dumnezeule, de ce să ajungă aici? Trebuie să se ştie că nici un efort nu se pierde. Chiar dacă pe moment nu reuşiţi, tot efortul făcut rămâne dobândit pentru mai târziu. Trebuie numai să perseveraţi, şi mai ales să nu vă lăsaţi pradă dorinţei de a vă suprima.

Cazurile de sinucidere sunt toate diferite, dar pot fi reduse la trei cauze: o lipsă în intelect, sau o lipsă în inimă sau o lipsă în voinţă. Pentru că dacă aveţi o bună înţelegere a lucrurilor, dacă ştiţi că există o lume divină populată de o multitudine de fiinţe splendide şi că lumea noastră fizică este opera acestor fiinţe de lumină… dacă ştiţi că sentimentele şi dorinţele sunt de o putere aşa de mare încât cu răbdare, tenacitate veţi reuşi să le realizaţi… în fine, dacă veţi reuşi să vă stăpâniţi şi să consideraţi toate dificultăţile ca şi un mijloc de a vă exersa voinţa… da, dacă veţi reuşi să îndepliniţi din ce în ce mai bine cele trei condiţii, niciodată nu veţi decide să vă puneţi capăt vieţii. Chiar şi mizeria, chiar şi privaţiunile, bolile, singurătatea, persecuţiile nu vor reuşi să vă învingă, voi veţi fi cei care veţi triumfa.

Acum, orice ar fi, nu uitaţi niciodată că Dumnezeu a creat omul după chipul său şi că, oricare ar fi gradul său de decădere sau disperare în care poate cădea, e imposibil să se piardă definitiv, el va fi mereu reţinut pe marginea prăpastiei. Pe moment, putem crede că e pe cale de a se arunca cu capul în prăpastie, dar în realitate orice ar face, oricare ar fi pericolele la care se supune, el va sfârşi prin a fi salvat. Pentru că el poartă

amprenta divină înscrisă profund în el: ea este cea care, chiar în momentul în care îl credem pe cale de a se pierde pentru totdeauna, îl reţine ca o mână puternică şi îi dă posibilitatea de a-şi relua drumul spre lumină.

Reţineţi bine aceasta: chiar dacă omul este pradă forţelor care îl atrag spre abis, nimic nu este niciodată iremediabil pierdut, pentru că Creatorul a pus în el un fel de zăvor de securitate, o scânteie care va atesta pentru eternitate apartenenţa sa divină.

Cap. 16 - Nu vă descurajaţi din cauza defectelor

Câţi tineri plini de entuziasm şi speranţă îşi imaginează că pentru a deveni fiinţe excepţionale, eroi, sfinţi chiar, e suficient numai de a a-şi dori aceasta! Dar iată că puţin câte puţin îşi dau seama de imperfecţiunile şi de slăbiciunile lor, iar atunci sunt nefericiţi şi se descurajează. După ce au crezut că erau atât de puternici, mari, puri, etc., ei se găsesc mizarabili, aproape nimic. Ei au exagerat într-un sens, iar acum ei exagerează în altul…

„Deci, ce-i de făcut?” veţi spune voi. În loc să vă lamentaţi de imperfecţiunile şi de defectele voastre care vă barează drumul, vă împiedică să vă atingeţi scopul, trebuie să vă spuneţi: „Pentru că mi-am adunat aceste obstacole în drumul meu, pentru că am ajuns în acest punct în care sunt legat, înseamnă că am fost puternic!” Şi în loc să disperaţi, încercaţi să fiţi mândru… da, mândru! Pentru că aceste defecte, voi vi le-aţi format; sunt copiii voştri şi sunteţi tatăl şi mama lor. Deci, aveţi o forţă excepţională!

Desigur, veţi crede că ce povestesc aici este fără sens. Nu tocmai. Citiţi „Tarass Bulba”, romanul lui

Gogol, şi veţi avea exemplul unui tată care ştia să fie mândru de fiii săi. Tarass Bulba era un brav cazac care îşi trimisese cei doi fii să studieze la seminarul de la Kiev. Atunci când, odată studiile terminate, au revenit la tatăl lor, erau doi vlăjgani solizi. Bucuros să-i vadă în aşa formă bună, Tarass Bulba îi bruschează dându-le câteva lovituri pe umăr. Dar iată că fii nu s-au lăsat, ei au întors loviturile.. şi iată încăierarea! (Ce vreţi, erau cazaci!) Într-o clipă fii îl puseră la pământ pe tatăl lor. Şi credeţi că Tarass Bulba s-a supărat? Deloc. Fiii săi erau din carnea şi sângele său, era mândru să-i vadă atât de viguroşi. Că l-au strivit, că era să-l omoare, asta e altă poveste. Ei bine, iată un om inteligent.

Cel care este tare pentru partea negativă, poate fi tot atât de tare pentru partea pozitivă. Nu în două sau trei zile fabricaţi toate aceste defecte, aceşti şnapani care vi se opun; au trebuit ani, reîncarnări chiar. Deci acum, dacă sunteţi inteligent veţi spune: „A trebuit mult timp pentru a le forma, ei bine, le voi face să dispară oricât timp ar lua, şi voi crea în locul lor fiinţe de lumină care vor veni să mă protejeze, să mă susţină”. Şi în loc să disperaţi, puneţi-vă imediat pe treabă.

Pentru că acesta e singurul lucru important: a vă pune pe treabă. E o intreprindere dificilă, a te perfecţiona: mulţi sfârşesc prin a renunţa, în timp ce alţii, atât de dezamăgiţi de ei înşişi, disperă şi se gândesc la sinucidere. Ei bine, primii sunt slabi şi leneşi, iar ceilalţi sunt orgolioşi. Nu există nici un motiv pentru a te lăsa pradă disperării pentru că îţi dai seama că eşti departe de a corespunde imagine magnifice pe care ţi-ai făcut-o despre tine. Trebuie să fii smerit şi să-ţi spui: „Nu ai reuşit de data aceasta, dar nu-i nimic, continuă. Efortul este cel care contează,

nu reuşita”. Evident că e greu, evident că veţi trece prin înălţimi şi prin adâncimi.

Şi eu de asemenea, mai ştiu ceva. Dacă credeţi că am fost mereu înţelept şi rezonabil… Ei nu, din păcate nu. Când eram mic, toată lumea se plângea de mine: aprindeam focuri, provocam explozii şi furam fructe de la vecini. Nu eram conştient că acţionam rău, şi îmi veneau tot felul de idei pentru a face prostii. Şi iată că într-o zi – aveam şase sau şapte ani – o broşură mi-a căzut în mână: era viaţa sfântului Atanasie. Nu îmi mai amintesc ce era scris în ea, numai că am fost foarte impresionat: atunci, pentru prima oară am înţeles că nu eram în ordine. Şi atunci, am plâns, m-am căit şi am luat o decizie bună, am vrut şi eu să devin un sfânt. Din păcate aceasta nu a durat prea mult, am uitat totul repede.

Puţin mai târziu am citit Proverbele lui Solomon. Vă daţi seama, Proverbele lui Solomon!… În şcoala noastră (aici aveam nouă ani) era o bibliotecă; m-am înscris şi într-o zi am luat Proverbele lui Solomon fără a şti despre ce era vorba. Eram prea tânăr, lectura aceea nu era chiar pentru mine, dar în fine… Şi citeam: „Ascultă-l pe tatăl tău şi pe mama ta…” şi multe alte reguli şi sfaturi bune. Era vorba despre înţelepciune într-un fel în care nu era prea clar pentru mine, dar cu toate acestea mi-a plăcut foarte mult… şi am şterpelit cartea. Ei da, vedeţi, e momentul confesiunilor. Pentru un timp am rămas sub buna influenţă a înţelepciunii şi eram fericit. Dar nici aceasta nu a durat prea mult. Cât despre carte, liniştiţi-vă, până la urmă am dat-o înapoi: am reţinut câteva lecţii de înţelepciune!

Şi apoi, mai târziu, aveam vreo doisprezece ani – mergeam adesea în pădure cu tăietorii de lemne care făceau cărbune de lemn. Îmi plăcea să merg cu ei, iar

ei mă iubeau foarte mult. Într-o zi, pentru a nu mă plictisi în timp ce ei lucrau, unul dintre ei mi-a dat Evangheliile. Şi am început să citesc Evangheliile! Din nou ceva s-a petrecut în mine, din nou m-am găsit un mare păcătos, am plâns, m-am căit!... Ceea ce m-a frapat la vârsta aceea în Evanghelii, era istoria posedatului pe care Iisus l-a scăpat de toţi demonii săi. Era extraordinar, acei demoni care, odată alungaţi din corpul omului, au intrat în purcei care s-au aruncat în mare şi s-au înecat... Dar mai ales imaginea care mi-a rămas era cea a posedatului care, odată scăpat de demoni, s-a aşezat cuminţit, liniştit, la picioarele lui Iisus. Da, vedeţi, aceasta m-a frapat, şi mi se părea că şi eu sunt ca acel posedat, cuminţit, liniştit, aşezat la picioarele lui Iisus. Această impresie a durat un anumit timp, apoi ea s-a şters şi din nou am început să fac tot felul de prostii ca şi băieţii de vârsta mea.

Au mai trecut încă doi sau trei ani, şi pe la vârsta de şaisprezece ani, din nou lectura unei cărţi m-a bulversat, dar de data aceasta efectul a fost fulgerător. Da, a fost ca şi fulgerul, ca un foc devorant care m-a strivit, şi începând din acel moment, s-a terminat, am intrat definitiv pe calea luminii.

Unii vor spune: „Da, dar noi nu mai avem şaisprezece ani şi nu am reuşit să mergem pe această cale a luminii. În ciuda judecăţii noastre corecte, suntem adesea indecişi, schimbători”. Da, desigur, dar nu vă descurajaţi. Esenţialul este de a nu pierde niciodată dorinţa de a progresa. Dacă cădeţi, nu e grav, cu condiţia să faceţi mereu efortul de a vă ridica. În toate cicumstanţele vieţii, cel mai important lucru este a păstra dorinţa de a ne perfecţiona. Pentru că e loc mereu pentru a ne perfecţiona, ideea de perfecţionare este inseparabilă de existenţa umană.

Cap. 17 - Adevăratul artist al viitorului

Mulţi tineri se plâng că nimic din ceea ce li se propune nu răspunde aspiraţiilor lor. Dar ştiu ei ceea ce doresc cu adevărat? Fac încercări, îşi sparg capul şi sunt nefericiţi pentru că nu ştiu de ce au nevoie, când de fapt au nevoie de a crea. Da, au nevoie să creeze frumuseţe, poezie, muzică, culori, forme.

Din păcate, atunci când observăm ce e pe cale să devină arta zilelor noastre, adesea nu mai putem vorbi de creaţie, ci mai mult de dezagregare. Putem spune că, din ce în ce mai mult, artiştii vor să ne aducă spre haos: poezia devine o înşiruire de cuvinte alese haotic, unde fiecare găseşte sensul care îi place; muzica, sonorităţi bizare şi fragmentate sau un vacarm infernal; dansul, contorsiuni. Cât despre pictură sau sculptură, acestea nu sunt decât mâzgăliturii, pete, mase informe. Dar cum să-i facem pe oameni să înţeleagă că această „evoluţie” a artei merge împotriva ordinei naturale a lucrurilor vrute de Inteligenţa cosmică? Pentru Inteligenţa cosmică, din haos trebuie să iasă ordinea, armonia, perfecţiunea. Ori, la ora actuală, şi mai ales în artă, se produce tocmai contrariul: oamenii se reîntorc la haos.

Cu toate acestea, atâtea exemple în viaţa obişnuită arată cum trebuie să se petreacă lucrurile! Pentru a construi o casă, e nevoie de fier, lemn, cărămizi, ciment, nisip… dar nimeni nu se aşează pentru a locui în mijlocul acestor materiale adunate grămadă, ci se construieşte o casă; şi pentru a construi o casă, acestea nu se dispun oricum, ci se organizează pentru a realiză o lucrare terminată, adică un loc locuibil. Iar când trebuie să invitaţi pe cineva pentru o

masă, nu îi prezentaţi totul în vrac, pe masă, zarzavaturi necurăţate, alimente cu oase şi sâmburi, ci îi oferiţi mâncăruri elaborate. Ei bine, iată că oamenii reacţionează rezonabil când e vorba să se adăpostească sau să se hrănească dar se poartă fără sens atunci când e vorba de artă: aproape nimic nu mai este construit, structurat, elaborat, ci totul este în dezordine, vraişte.

Şi mai ales atunci când asculţi muzica pe care o interpretează tinerii la ora actuală, te înspăimânţi. Tinerii nu ştiu că acele vociferări, acele tremurături demolează sistemul lor nervos. La ce a servit faptul că timp de secole muzicienii nu au făcut altceva decât să caute să descopere sonorităţi şi ritmuri capabile să trezească oamenilor senzaţiile cele mai elevate, cele mai subtile, cele mai armonioase, dacă acum orice tapaj, orice urlătură, se poate numi muzică?… Dar eu ştiu bine că spunând acestea predic în deşert. Atunci, cu atât mai mult, eu continui filozofia mea, pentru mine însumi mai întâi, şi îi las pe alţii să încerce tot ceea ce vor. Să ştie numai că dacă continuă în această direcţie, acest lucru se va întoarce împotriva lor, pentru că această „artă” pe care ei o iubesc îi va demola. Deci, tinerii să reflecteze la aceasta …

Acum, le-aş mai spune de asemenea că cel mai important lucru nu este de a lucra cu pânza, lemnul sau cu sunetele, culorile… ci de a lucra asupra lor înşişi. Iată adevărata materie primă! Artiştii crează într-o materie exterioară lor, lucrări exterioare lor; şi cum îşi concentrează eforturile asupra acestei materii exterioare lor, chiar dacă produc opere de artă (simfonii, poeme, tablouri, monumente), când îi întâlnim vedem că ei înşişi nu sunt atât de magnifici. Adesea, rămânem sideraţi: comportamentul lor,

atitudinea lor sunt departe de tot ceea ce face frumuseţea creaţiilor lor; ei nu au nici echilibru, nici armonie, nici poezie.

Şi e la fel şi pentru artiştii trecutului: când citim biografia lor şi le descoperim slăbiciunile, viciile, ne spunem că ar fi fost mai bine să nu cunoaştem operele lor şi nici chiar pe ei! Şi ceea ce este extraordinar, e că toată lumea acceptă această situaţie: se găseşte normal ca un om să creeze opere care atrag mulţimile, dar el însuşi fiind insuportabil pentru anturajul său; e normal să aducă celorlalţi plăcerea şi bucuria, el însuşi trăind în angoasă şi agitaţie.

Ei bine, eu vă voi spune că adevăratul artist este cel care e capabil să se ia pe el însuşi ca materie a creaţiei. Toate metodele vieţii spirituale sunt la dispoziţia sa pentru a-l ajuta şi a-l inspira în această sarcină. E o concepţie a creaţiei artistice care este încă inedită, necunoscută, dar aceasta merită întregul vostru studiu şi întreaga voastră atenţie. Da, în voi înşivă trebuie să creaţi mai întâi poezia şi muzica, formele şi mişcările armonioase, culorile strălucitoare. Veţi spune: „Dar nimeni nu va vedea şi nu va auzi nimic!” Evident, nu va vedea şi nu va auzi această armonie în sensul în care vedem şi ascultăm formele artei obişnuite, dar anturajul vostru o va simţi şi va fi încântat de aceasta.

Nimic din ceea ce omul crează în interior nu rămâne fără efect, şi mai întâi pentru el însuşi. Dacă prin gândurile voastre, sentimentele voastre, dorinţele voastre încercaţi să creaţi paradisul în voi, voi veţi fi primii care îl veţi trăi. Şi apoi, puţin câte puţin, oamenii care se vor apropia de voi vor începe să simtă că există în voi izvoare care ţâşnesc, păsări care cântă, flori care parfumează şi îşi vor spune unii altora:

„Cunoaşteţi această grădină? Ce pace, ce puritate, ce binecuvântare!”

Adevăraţii artişti ai viitorului vor fi cei care vor întreprinde această formidabilă muncă a creaţiei interioare. Deci, şi voi, pregătiţi-vă. Şi nu căutaţi pretexte că sunteţi săraci, în mizerie şi că nu puteţi extrage nimic din propria materie. Putem mereu extrage ceva din orice materie.

Când încă mai eram student – era la Sofia, în Bulgaria – într-o zi, pe când citeam în camera mea, am auzit un sunet de vioară de o rară frumuseţe, de o puritate extraordinară, aş fi putut spune că venea din cer. Am ieşit să văd cine putea cânta aşa şi am văzut un ţigan zdrenţăros care scotea acele sonorităţi nemaiauzite dintr-un instrument bizar: aş fi putu cu greu spune că era o vioară. Toţi locuitorii străzii au ieşit din case sau au ieşit la ferestre… Când a terminat, m-am apropiat de el şi l-am întrebat: „De unde aveţi vioara aceasta? – Eu am construit-o. – Permiteţi-mi să o privesc”. Am întors vioara pe toate părţile, eram siderat: o bucată de lemn rău degroşată asupra căruia erau întinse câteva corzi. Am cunoscut, ani mai târziu, în Franţa, un om care făcea cercetări asupra lacului viorilor Stradivarius pe care voia să-l redescopere. Ce ar fi spus de acea vioară, care nu avea, evident, nici un lac?…

Mult timp după aceea, acea întâlnire m-a preocupat. Mă gândeam: „Deci esenţialul nu stă în perfecţiunea instrumentului, este altceva. Totul depinde de cel care cântă”. Am reflectat mult timp şi am descoperit că, şi eu de asemenea, pe o vioară rudimentară ca a mea – adică eu însumi – voi reuşi, muncind, să scot câteva sonorităţi frumoase. Mi-am spus: „Desigur, nu am condiţiile cele mai bune, lemnul

instrumentului meu nu e cel mai preţios, corzile nu vibrează atât de armonios, dar voinţa mea, dorinţa mea, dragostea mea pentru frumuseţe va triumfa”. Şi m-am pus pe treabă!

Da, ceea ce contează, este să ai voinţa de a triumfa, de a viza vârful, punctul cel mai ridicat: înaltul ideal pentru a crea adevărata frumuseţe, de a o crea în noi înşine şi în afara noastră. Această idee a creaţiei este chintesenţa Învăţământului nostru.

Cap. 18 - Libertate sexuală?

Când e vorba numai de a face o cafea, e necesar să fii atent, pentru că trebuie să dozezi nu numai apa, cafeaua, zahărul dar şi temperatura. Şi trebuie să rămâi acolo pentru a supraveghea un pic ibricul, dacă nu totul scapă. Deci, vedeţi, chiar şi pentru a face o cafea trebuie să fii stăpân pe situaţie, iar când este vorba de un domeniu atât de vast şi important ca sexualitatea, e extraordinar, oamenii îşi imaginează că se pot abandona complet forţelor pe care nu le cunosc şi pot să facă tot ce doresc fără a reflecta.

Tineretul de azi crede că a obţinut o mare victorie obţinând libertatea sexuală. Da, e adevărat, e o mare victorie contra ipocriziei şi îngustimii de spirit care au domnit de generaţii. Dar problema sexualităţii e rezolvată pentru totdeauna? După refulare, defulare… lăsând tinerii să se grăbească să experimenteze un domeniu pe care nu-l cunosc, deschidem pentru ei poarta tutror dereglărilor fizice şi psihice. Pentru rezolvarea problemelor nu e suficient de a-i sfătui să folosească prezervativul, anticoncepționalele sau să se permită avortul; iar interzicerea lor nu serveşte la nimic, de asemenea.

„Atunci, ziceţi voi, ce-i de făcut?” Trebuie explicat. Trebuie explicat tinerilor ceea ce este forţa sexuală şi în ce fel este ea legată de dragoste. Am ţinut multe conferinţe despre acest subiect (a se vedea „Forţa sexuală sau dragonul înaripat” colecţia Izvor nr. 205). Forţa sexuală este o putere milenară împotriva căreia e imposibil să lupţi, dar acesta nu e un motiv pentru a te lăsa antrenat de ea. Tinerii trebuie să ştie că există metode pentru a o canaliza, a o orienta, pentru ca ea să contribuie la dezvoltarea psihică, morală şi spirituală a omului. După ce primesc aceste explicaţii, e bine ca tinerii să reflecteze, şi apoi să decidă ceea ce vor să facă.

Problema sexualităţii preocupă deja de foarte devreme tinerii băieţi şi fete, şi mulţi dintre ei mi-au pus celeaşi întrebări: ei nu reuşesc să înţeleagă de ce spun în conferinţele mele că este de dorit să înveţe să se stăpânească. Ei cred că relaţiile sexuale trebuie, automat, să-i facă să înflorească, să-i îmbogăţească. Deci, eu încerc să-i fac să înţeleagă cum se prezintă această problemă.

Iată: fiecare manifestare fiziologică este o combustie: vorbind sau gândind, omul arde nişte materiale. Şi această combustie produce deşeuri. Este la fel şi pentru emoţii; se întâmplă ca după o mare supărare sau o mare bucurie să ne simţim adesea obosiţi: avem nevoie să ne odihnim, chiar să dormim pentru a da organismului posibilitatea să se recupereze. Da, fiecare manifestare, fiecare emoţie, fiecare senzaţie e o cheltuială de materiale. Atunci, cum puteţi să vă imaginaţi că în efervescenţele sexuale nu cheltuiţi nimic, nu pierdeţi nimic? Tocmai aici cheltuielile sunt cele mai mari, pentru că ele nu antrenează numai o pierdere de energii fizice, ci de

asemenea o pierdere de energii psihice, cele mai subtile, cele mai preţioase. Şi odată ce aţi risipit aceste energii, aţi pierdut tot ceea ce ar fi putut să vă dea o inspiraţie, un elan spre lumea frumuseţii, grandorii.

Acum, desigur, dacă nu aveţi alte dorinţe decât să duceţi o viaţă ordinară, prozaică, nesemnificativă, vă puteţi lăsa în voia voastră, e inutil atunci să fiţi vigilenţi şi să faceţi eforturi pentru a vă stăpâni. Această stăpânire ar fi chiar nocivă pentru sănătatea voastră fizică şi psihică: veţi deveni insuportabil pentru familia şi anturajul vostru, vă veţi simţi frustraţi, vă veţi acri, veţi deveni dur, intolerant. Pentru ca vigilenţa şi stăpânirea voastră să aibă raţiunea de a exista, trebuia că să aveţi un foarte înalt ideal, să doriţi să faceţi din viaţa voastră ceva frumos, mare, nobil, să aveţi nevoie să-i adăugaţi un element de spiritualitate, de lumină. Dacă nu, la ce ar servi eforturile voastre?

Desigur, nu vă prea place să mă auziţi vorbind de stăpânire de sine, când atât de mulţi în jurul vostru revendică libertatea sexuală şi justifică aceste revendicări prin argumente aparent foarte valabile. Că nu aveţi dorinţa de a vă priva de plăceri, se înţelege, dar încercaţi cel puţin să vedeţi ce avantaje există în a renunţa la unele dintre aceste plăceri. Nu e vorba de a vă priva fără a primi nimic în schimb şi a vă regăsi în vid. Când vă vorbesc de a renunţa, eu vreau numai să vă fac să înţelegeţi că e vorba de a înlocui anumite plăceri materiale, grosiere, cu altele mai subtile, mai spirituale. Atunci când un medic constată că un om e pe cale să-şi compromită sănătatea prin consumul în exces de mezeluri, de dulciuri, de alcool, el nu îl sfătuieşte să nu le mai consume; el ştie foarte bine că acel om nu va putea urma sfatul său, sau chiar mai rău, dacă îl va urma, va muri! Îi prescrie deci de a

înlocui aceste lucruri cu altele, mai sănătoase, mai uşoare. Ei bine, iată ceea ce vă sfătuiesc şi eu de asemenea, dar în alt domeniu. Eu nu vă împing să muriţi de foame, ci să vă hrăniţi în alt fel.

Dar să mă înţelegeţi bine: renunţarea la anumite plăceri senzuale nu are semnificaţie decât dacă e făcută pentru a le înlocui cu achiziţii şi bucurii spirituale. Oamenii religioşi, moraliştii şi-au făcut foarte rău treaba: ei au impus reguli fără a le explica cu adevărat utilitatea, dând oamenilor impresia că ar vrea să-i păcălească, că ar vrea să-i facă să trăiască în privaţiuni şi în deşert. Dar acum a venit momentul să explicăm. Oamenii nu mai sunt atât de proşti şi de limitaţi, şi tinerii cu atât mai mult, ei pot să înţeleagă aceste lucruri. În orice caz, nu serveşte la nimic a impune nişte reguli fără a prezenta utilitatea lor.

În Ştiinţa iniţiatică, renunţarea nu este considerată ca o privaţiune. În viaţa spirituală renunţarea nu e însoţită de o pierdere; a renunţa înseamnă a înlocui, a transpune, a deplasa o plăcere pe un plan superior. Este vorba de aceeaşi activitate, dar cu elemente mai pure, mai subtile, cu un scop mai dezinteresat. Când decidem să diminuăm manifestările fizice ale iubirii o facem pentru a gusta mai bine manifestările ei spirituale, dacă nu, aceasta nu are sens. De altfel, cel care vrea să renunţe la dragostea fizică fără a căuta dragostea în planul spiritual se expune la mari pericole, pentru că aceasta cere o refulare.

Când aud vorbind de renunţare, oamenii sunt înspăimântaţi, ei îşi spun: „Dar dacă renunţ, voi muri!” Şi e adevărat că vor muri: dacă nu au înţeles că renunţarea nu serveşte la altceva decât la a obţine ceva mai bun, ei vor muri. Natura a făcut bine lucrurile: noi mâncăm, bem, respirăm, şi nu trebuie să suprimăm

nimic, ci să rafinăm aceste nevoi, să le transpunem în planurile superioare.

Deci, a renunţa, „a face sacrificii”, cum se spune, nu este decât un mod de a vorbi. În realitate nu trebuie să ne privăm, nu trebuie să renunţăm, ci numai să ne deplasăm, adică să facem în înalt ceea ce făceam jos: în loc să bem apă dintr-o mlaştină, plină de microbi, să bem apă dintr-un izvor cristalin. A nu mai bea înseamnă moartea. Când ni se spune că nu trebuie să bem, e vorba de apa mocirlelor. Trebuie să bem, dar numai apă celestă.

Deci, încetaţi să vă gândiţi că privarea înseamnă moarte. Din contră, privarea este viaţă; acceptând anumite privaţiuni, transformaţi o energie în alta şi vă îmbogăţiţi. Pentru că aceasta este viaţa: transformarea unei energii în alta, mai subtilă. Natura întreagă nu încetează să ne dea exemple ale acestui proces. Atât timp cât nu l-am înţeles în planul spiritual, stagnăm, şi tocmai această stagnare ne antrenează spre moarte.

Desigur, sunt aici realităţi foarte subtile pe care nu le puteţi încă înţelege bine; dar această înţelegere va veni atunci când veţi reuşi să le faceţi clare în voi înşivă, meditând asupra lor şi făcând ajustările interioare. Eu nu spun că e uşor, dar această idee merită eforturile voastre; veţi simţi trezindu-se în voi o viaţă mai intensă, mai frumoasă şi astfel vă veţi pregăti viitorul. Veţi pierde poate câteva senzaţii pasagere, dar vă veţi câştiga viitorul.

Cap. 19 - Protejaţi-vă poezia dragostei voastre

Pentru că au reuşit să se debaraseze de toate „tabu-urile sexuale”, cum se spune, tinerii sunt fericiţi de a se simţi în fine liberi. Da, ei sunt fericiţi de a fi

liberi, dar ceea ce fac cu această libertate îi va face fericiţi?... Nu, din contră, constatăm la tineri chiar un număr din ce în ce mai mare de sinucideri sau de tentative de sinucideri, ceea ce dovedeşte că experienţele lor sexuale nu le aduc dragostea. Dacă ele le-ar fi adus dragostea, ei nu s-ar fi gândit niciodată la a se suprima, pentru că dragostea e legată vieţii.

Cel care iubeşte are dorinţa de a trăi. El extrage din dragostea sa elemente care, că sunt ele dificultăţile întâlnite, îl întăresc şi îi dau un sens vieţii. Numai iată, chiar dacă nu putem nega că cele două sunt legate, dragostea nu este sexualitate. Şi în loc să se bucure că au cucerit libertatea sexuală şi să se grăbească să profite de ea, tinerii ar trebui mai bine să pună accent pe dragoste pentru a înţelege mai bine adevărata sa natură şi să găsească cele mai bune feluri de a o manifesta.

În realitate, ce e dragostea? Nu e ceva care vine de la un bărbat sau de la o femeie. Dragostea e o energie cosmică care este răspândită peste tot în univers. Putem găsi dragostea în pământ, apă, aer, soare, stele... O putem găsi în pietre, plante, animale... Şi o putem găsi de asemenea în oameni, desigur, dar tocmai, nu în exclusivitate. De aceea nu trebuie să vă simţiţi privaţi de dragoste dacă nu aveţi un băiat sau o fată pe care să îi ţineţi în braţe. Nu vedeţi că tocmai pe voi înşivă vă faceţi nefericiţi cu concepţiile voastre atât de limitate? Nu corpul, nu carnea vă va da dragostea, pentru că dragostea nu se află acolo. Dragostea poate să se servească de corpul fizic ca suport, dar ea este în altă parte: ea e peste tot, e o lumină, un nectar, o ambrozie care umple spaţiul.

De ce nu vă observaţi pentru a trage concluzii din experienţele pe care le-aţi făcut deja? Aţi iubit un băiat

sau o fată, şi în timpul primelor momente ale acestei iubiri, aţi trăit în încântare. Gândul numai că celălalt există şi poate îl (o) puteai zări pe stradă sau în altă parte era suficient pentru a putea trăi în poezie, muzică. Într-o zi aţi reuşit să obţineţi un obiect pe care l-a atins sau care i-a aparţinut, şi chiar dacă era un obiect neimportant, era pentru voi comoara cea mai preţioasă din lume, pentru că era plin cu efluviile acelei fiinţe pe care o iubeaţi, era ca un talisman pentru voi. Şi apoi, încetul cu încetul, aţi început să vă întâlniţi, lucrurile şi-au urmat cursul…”.normal”, cum se spune. Şi în acel moment, cu siguranţă aţi gustat alte plăceri, alte bucurii, dar aţi pierdut tot ceea ce făcea magia primelor întâlniri. Şi adesea, cum se sfârşesc acestea? Prin neînţelegeri, afronturi, separări…

Pentru a vă păstra dragostea, ar trebui înţeles că ea nu rezidă în posesiunea fizică ale acelei fiinţe, ci în ceva subtil, care, prin intermediul ei, vă lega la întregul univers, vă lega la frumuseţea florilor, pădurilor, izvoarelor, soarelui, constelaţiilor. Voind să suprimaţi distanţa care vă separa de fiinţa iubită, aţi pierdut încet încet toată această lume subtilă, şi nu a rămas decât partea materială, prozaică.

Dacă vreţi să vă păstraţi dragostea voastră, nu vă grăbiţi să vă apropiaţi fizic, pentru că odată trecute marile vâltori, vă veţi lăsa repede şi veţi începe să vedeţi apărând părţile mai rele ale unuia şi ale altuia. Pentru a proteja inspiraţia voastră, încercaţi să păstraţi o anumită distanţă. Cei ce vor de îndată să cunoască totul, să guste totul, nu vor mai simţi curiozitate unul faţă de celălalt, nu vor mai dori nici chiar să se întâlnească, pentru că au văzut prea mult, au gustat prea mult, au mâncat prea mult, sunt sătui şi iată, s-a terminat, dragostea lor s-a terminat. Această dragoste

care le aducea toate binecuvântările, care le aducea cerul, au sacrificat-o pentru câteva minute de plăcere! De ce nu încearcă să fie mai vigilenţi? De ce se privează ei aşa de repede de aceste senzaţii atât de subtile şi poetice? Se spune că e prea frumos şi că ei sunt grăbiţi să termine cu poezia, cu frumuseţea.

Unii vor zice că ar vrea să trăiască această dragoste, dar nu ştiu cum. Da, evident, înţeleg, şi le voi spune că pentru a gusta adevărata dragoste trebuie să înceapă prin a stabili o legătură cu lumea divină, pentru că această legătură le va da adevăratul gust al lucrurilor şi chiar al dragostei. Când aţi făcut această legătură, veţi simţi o plutire de energii superioare care vin să vă inunde. Trebuie să căutaţi prezenţa acestor energii divine care dau un gust delicios dragostei voastre, ca şi cum aţi fi în armonie cu toată natura, cu tot universul.

Dar să ştiţi mai ales că dragostea voastră nu va fi decât o reflecţie a voastră. Căutaţi dragostea şi credeţi că va veni din exterior sub forma unei fiinţe care va fi exact cum vă aşteptaţi: agreabilă, frumoasă, generoasă, răbdătoare? Pe când voi sunteţi bombănitor, egoist, coleric, iar dragostea trebuie să vi se prezinte sub forma unui înger! Ei bine, nu, şi chiar dacă aţi ţine un înger sau un arhanghel în braţe nu veţi simţi nimic din splendoarea sa, pentru că sunteţi închis lumii divine.

O repet, nu un bărbat sau o femeie vă pot aduce dragostea absolută pe care o căutaţi; el (ea) nu vă poate aduce dragostea pentru că nu e decât un depozitar al ei. Izvorul, răspânditorul dragostei este Divinitatea, şi dacă nu vă legaţi la Ea nu veţi cunoaşte adevărata dragoste. Dragostea este o calitate a vieţii divine, de aceea nu veţi găsi dragostea decât dacă veţi

reuşi să faceţi să curgă această viaţă în voi, o viaţă purificată, iluminată prin practicarea virtuţilor.

Desigur, atunci când vă prezint aceste idei, eu ştiu bine că nu le veţi înţelege şi nu le veţi realiza de îndată în viaţa voastră. E dificil, atunci când eşti tânăr, de a admite această viziune a lucrurilor, cu atât mai dificil cu cât nici familia, nici şcoala, nici societatea nu vă instruiesc în acest sens. Câteodată într-un poem, într-un roman sau un film găsiţi evocarea unei iubiri excepţionale, dar e atât de rar! Şi chiar dacă sunteţi încântaţi, nu credeţi că ar fi posibil de a realiza acest lucru în viaţa voastră, aceasta rămânând în domeniul poeziei şi visului. Ei bine, nu, e realizabil. Poate nu imediat, dar cu timpul e realizabil. Esenţialul pentru aceasta, este de a păstra cu preţiozitate această idee în voi, ca o lumină spre care trebuie să tindeţi, cu convingerea că, oricare ar fi experienţele voastre, de această lumină trebuie să vă apropiaţi.

Cap. 20 - Intrarea în familia universală

I.

Există oameni care au prostul obicei de a se amesteca în afacerile sentimentale ale altora. De cum văd că se formează un cuplu, ei au nu se ştie ce motive pentru a găsi că ceva nu merge bine şi încep să critice, să comploteze, să se lanseze în intrigi cu familia, prietenii, etc. Dar e foarte grav, nu avem dreptul de a separa pe cei ce se iubesc. Băieţi tineri sau tinere fete vin adesea să-mi ceară sfatul, dar eu ştiu cât e de delicat de a te amesteca în problemele sentimentale. Trebuie să fii foarte prudent, pentru a nu distruge nimic, pentru că suntem responsabili în faţa legii divine.

În Bulgaria, se povesteşte această poveste. A fost odată un tâlhar care n-a făcut, pe parcursul întregii sale existenţe, decât rele: furturi, jafuri, atacuri asupra călătorilor… Într-o zi, Dumnezeu ştie de ce, el a început să-şi dea seama de tot răul pe care l-a făcut şi s-a căit. Dar cum să facă pentru a i se ierta atâtea rele? El a mers să se mărturisească unui ermit care trăia într-o pădure. Acesta l-a ascultat mult timp, apoi a spus: „Tu te-ai îmbogăţit mult deposedându-i de bunuri pe călători, iată ce trebuie acum să faci: trebuie să deschizi un han pe drum şi vei primi gratuit pe toţi cei care vor trece pe acolo. Astfel păcatele tale vor fi iertate”.

Tâlharul foarte mulţumit s-a apucat să facă ceea ce ermitul l-a sfătuit. Toţi cei care treceau prin faţa hanului său erau invitaţi să mănânce şi să doarmă gratuit. Cu toate acestea el era nelămurit: a comis atâtea păcate că se întreba dacă ar putea fi iertat cu adevărat. După o zi în care această idee l-a măcinat, el a avut un vis: un înger i-a apărut şi i-a spus: „Când ţăruşul de lemn care e plantat la uşa ta va fi acoperită de frunze şi flori, acesta va fi semnul că păcatele tale sunt iertate”. El a fost un pic mai liniştit, dar cum ar fi putut înflori un ţăruş? În fiecare zi, desigur, el îl privea, dar nu vedea apărând nici cea mai mică frunză, ţăruşul rămânea mereu sec şi gol.

Anii au trecut, până într-o zi când a văzut sosind un om călare care galopa, galopa… el a vrut să îl invite şi pe el de asemenea în hanul său. Dar omul nu s-a oprit, el şi-a urmat drumul. Atunci, supărat, furios să vadă că cineva refuză invitaţia sa, nefericitul tâlhar căit a apucat pistolul pe care-l avea la centură şi a tras asupra cavalerului şi l-a omorât. Apoi, realizând ce a făcut, l-a apucat disperarea: în câteva secunde el a

distrus ani de eforturi. În momentul când intra în casă întoarse ochii spre ţăruşul plantat în pământ spunându-şi: „Acum, e sigur, nu va înverzi şi nu va înflori niciodată”. Dar ce vede? Ţăruşul s-a transformat într-un magnific arbust acoperit de frunze şi de flori. Era extraordinar, de necrezut! El nu mai înţelegea nimic… Iar noaptea următoare îngerul l-a vizitat din nou şi i-a spus: „Omul pe care l-ai omorât nu s-a oprit la hanul tău pentru că se grăbea să separe pe doi tineri care se iubeau, şi pentru că omorându-l tu l-ai împiedicat să comită această crimă, toate păcatele tale sunt iertate”.

Acum, nu vă spargeţi capul pentru a vă întreba dacă această poveste e adevărată. Ştiţi, Bulgarii nu sunt poate atât de precişi nici foarte nuanţaţi. Şi, mai ales, nu vă imaginaţi că toate păcatele vă vor fi iertate dacă îi suprimaţi pe cei sau mai ales cele (pentru că mai ales femeilor le place să se ocupe de asta!) vor să-i separe pe îndrăgostiţi. Această poveste vrea să exprime ceva foarte important: nimeni în lume nu are dreptul de a împiedica fiinţele să se iubească.

Unii vor zice: „Dar câteodată, vedem tinerii aruncându-se în aventuri care, evident, vor sfârşi rău. Deci, şi aici, nu trebuie să spunem nimic şi să-i lăsăm să facă ce vor?” Ascultaţi, eu vă spun numai ceea ce fac eu, când tineri băieţi sau fete îmi vorbesc de sentimentele lor faţă de alţii şi îmi cer sfatul. Eu le spun: „Iată, mai întâi un lucru trebuie să fie clar pentru tine: care e motivul pentru care iubeşti această fiinţă, ce te atrage la ea. Acesta îţi va permite de a şti dacă ea este cu adevărat pregătită să facă o muncă cu tine şi să meargă pe acelaşi drum cu tine”.

O relaţie amoroasă nu are sens decât dacă puteţi construi cu partenerul vostru ceva solid şi durabil.

Căutaţi să vedeţi dacă există între voi o armonie în trei planuri: fizic, afectiv, mental, sau numai cedaţi unui capriciu pasager, sau farmecului plăcerii. Dacă nu aveţi afinităţi în domeniul emoţiilor, gusturilor şi ideilor, nu vă spuneţi că aceasta nu are nici o importanţă şi că lucrurile se vor rezolva pe parcurs. Din contră, după câtva timp, odată epuizată noutatea anumitor plăceri, vă veţi da seama că tocmai afinităţile psihice, intelectuale sunt extrem de importante, iar dacă aceste afinităţi nu există, iată că se instalează discordia.

Da, înţelegerea pe planul gusturilor şi ideilor este foarte importantă, pentru că relaţiile unui cuplu nu constau numai în a se îmbrăţişa şi a-şi face declaraţii de dragoste; mai există toate detaliile vieţii cotidiene la care trebuie să vă gândiţi şi la care trebuie să faceţi faţă, decizii de luat în comun, cum vă organizaţi existenţa. Dacă unul doreşte copii şi celălalt nu, dacă unul doreşte să locuiască în oraş şi celălalt la sat, dacă unul iubeşte reflecţia şi liniştea iar celălalt muzica şi divertismentul gălăgios, ce se va întâmpla? Şi apropos de toate evenimentele lumii exterioare, fiecare are opiniile sale, felul său de a simţi şi de a vedea; şi dacă reacţiile sunt mereu divergente, ce conversaţii veţi avea? Ori vă veţi încăiera, ori fiecare va rămâne silenţios în colţul său, şi într-un caz şi în altul viaţa voastră va deveni un infern.

Atracţia care o simţim pentru o fiinţă este ceva incontrolabil. Zăriţi un băiat sau o fată şi nu ştiţi de ce sunteţi de îndată frapaţi de un detaliu al aspectului său fizic: faţa sa, gesturile sale, comportamentul său, atmosfera care îi învăluie, şi încercaţi să vă apropiaţi. Este natural. Numai că, trebuie ştiut că aceste forme de simpatie imediată nu semnifică că aţi găsit o mare

dragoste, sufletul dual. Cu rare excepţii, alegerea persoanei cu care puteţi cu adevărat construi ceva armonios şi stabil cere timp şi reflecţie. Şi aşteptând acest lucru, trebuie să vă pregătiţi.

Acum, când spun că trebuie să vă pregătiţi, aceasta nu înseamnă că nu trebuie să întâlniţi băieţi şi fete de vârsta voastră şi că nu trebuie să fiţi prieteni cu ei. Din contră, această libertate pe care o au tinerii din epoca noastră de a se întâlni, a studia împreună, a se distra împreună este cu adevărat extraordinară, în alte epoci acest lucru nu era posibil. E păcat a vedea numai că această libertate nu îi face pe aceştia adesea decât să-i grăbească să intre în aventuri de unde ies îmbătrâniţi prematur, blazaţi, mâhniţi. De ce nu încearcă să folosesască această libertate pentru a pregăti mai bine viitorul lor?

Veţi spune: „Dar cum să ne pregătim?” Fiind conştienţi că viaţa e o aventură foarte serioasă, unde există o cantitate de lucruri de observat, de înţeles şi pentru a înfrunta problemele pe care ea vi le pune în mod fatal, e necesar nu numai de a face studii, ci să lucraţi de asemenea asupra voastră înşivă, să dezvoltaţi calităţi psihice, morale care vă vor permite să înţelegeţi mai bine şi să-i acceptaţi pe ceilalţi. Faceţi-vă studiile, e indispensabil, dar ştiind că esenţialul este de a învăţa să trăiţi împreună cu alţii. Şi nu numai cu prietenii şi camarazii; va trebui să intraţi în relaţie cu tot felul de persoane diferite de voi prin vârstă, formaţie, mediu social, naţionalitate, rasă, pentru a vă obişnui foarte repede cu toate situaţiile umane. Şi dacă nu sunteţi pregătiţi, în ziua când veţi fi obligaţi să înfruntaţi aceste situaţii, vă veţi arăta închis, neînţelegător şi chiar, fără a o vrea, câteodată rău.

II.

De ce Inteligenţa cosmică a pus în bărbat şi în femeie această nevoie de a merge unul spre altul? Pentru că Ea a vrut să-i facă pe oameni să iasă din individualismul propriu, din egoismul lor, pentru a putea dezvolta mai mult calităţi ca şi înţelegerea, răbdarea, dezinteresarea. Numai iată, de la început, nu în această stare de spirit decid tinerii să-şi trăiască viaţa împreună şi să-şi fondeze o familie. Chiar fără a fi conştienţi de aceasta, fiecare se gândeşte numai la el, la plăcerea sa, la confortul său, fără a ţine seama de nevoile şi dorinţele partenerului. Iar după acestea, săracii, sunt un pic miraţi, un pic dezamăgiţi, de a vedea că ceea ce se întâmplă nu e tocmai ceea ce se aşteptau.

Tinerii intră fără grijă într-o legătură sau în căsătorie imaginându-şi că totul va merge uşor, plăcut, şi apoi puţin câte puţin încep să se simtă blocaţi. Şi atunci, iată discuţiile, certurile, până încep să înţeleagă că, pentru a remedia situaţia trebuie să facă eforturi, să se uite pe ei un pic pentru a se gândi la celălalt. Ceea ce au luat ca o recreere este în realitate o şcoală unde încep să facă acest învăţământ, cel mai important pentru fiecare fiinţă umană: lărgirea conştiinţei. Vă întrebaţi în ce ar consta această lărgire de conştiinţă? Constă în a ieşi din acest mic eu limitat pentru a intra în imensa comunitate a fiinţelor.

Înţelegerea acestui scop spre care tinde orice fiinţă umană trebuie să înceapă la vârsta pubertăţii, când afectivitatea se trezeşte în adolescent, ca şi nevoia de a înnoda legături cu fete şi băieţi de vârsta lui. Până atunci, copilul are nevoie mai mult de dragostea părinţilor săi. Chiar dacă are fraţi şi surori sau prieteni,

dragostea părinţilor săi, din care trage în mod egoist – ceea ce e normal – îi ajunge. El se mişcă în cercul limitat al micului său eu, găsind în această dragoste elemente care îi sunt necesare pentru a începe să înfrunte existenţa: asigurarea că nu este singur, senzaţia de a fi protejat, adăpostul de frig, foame, de pericole.

Dar curând, acestea nu îi mai ajung. Într-o zi copilul simte trezindu-se în el un interes pentru băieţii şi fetele de vârsta lui; e impresionat de feţele lor de gesturile lor, de cuvintele lor, şi aici începe adevărata şcoală a vieţii. Începând din acest moment, el învaţă că şi alţii există şi că ei nu sunt acolo pentru a se supune voinţei lui şi dorinţelor lui. Şi învaţă acestea mai ales în ziua când vrea să suscite interesul, prietenia a unui dintre ei fără a o reuşi, pentru că celălalt e ocupat în altă parte, pentru că e interesat de o altă mutriţă. Sau dacă reuşeşte să stârnească acest interes, e cu condiţia a tot felul de concesii şi plânge adesea… Ei da, iată începutul a multe comedii, dar din păcate şi a multor tragedii!

Tinerii trebuie învăţaţi foarte devreme cum să considere toate aceste sentimente, aceste înclinaţii care îi traversează şi îi scutură, dar de asemenea cum să lucreze cu ele. Pentru că tot ceea ce încep tinerii să trăiască ca sentiment de atracţie cu privire la alte creaturi nu e decât manifestarea acestui instinct dat de Inteligenţa cosmică fiecărei fiinţe umane de a-şi lărgi câmpul său de conştiinţă punând şi alte fiinţe în inima sa, în sufletul său. Dacă ar rămâne aşa, singură, egoistă, închisă, ea nu ar învăţa nimic, ea nu ar evolua.

Dar a fonda o familie şi a avea copii nu ajunge, trebuie depăşit cercul familiei pentru a îmbrăţişa universul întreg, pentru că familia e un început, nu e

un final, un scop. Cei care se concentrează asupra familiei lor şi nu lucrează decât pentru ea, uitând tot restul, nu îşi dau seama că sunt pe cale de a crea condiţii pentru neînţelegere şi ostilitate faţă de toate celelalte familii, şi aceasta sfârşeşte prin a semăna cu lupta între clanuri, triburi. Mai rău e că cu această stare de spirit nu e sigur că îşi fac fericită propria familie. Proba, la ora actuală, vedem din ce în ce mai multe familii dislocându-se. După câtva timp, părinţii se separă pentru a înnoda alte legături în altă parte, şi copii se trezesc cu un tată de o parte şi o mamă pe de altă parte... Deci aceasta e fericirea familiei? Câte noţiuni trebuie acum să redresăm!

Egoismul oamenilor, viziunea lor îngustă a lucrurilor, e cea care crează conflicte în societate şi în familii. Şi dacă fiecare nu se decide să înceapă să facă o muncă asupra lui însuşi, pământul va deveni un câmp de bătaie tot mai periculos. Unii gânditori care au observat efectele negative a influenţei familiale au vrut să le remedieze punând în discuţie chiar existenţa familiei: după ei nu aceasta ar trebui să asigure educaţia copiilor, ci instituţii controlate de stat. Acestea sunt concepţii deplorabile, care dau rezultate catastrofale. Copiii devin mici monştri, străini de părinţii lor, şi în anumite circumstanţe ei merg chiar până la ai denunţa pe aceştia la poliţie, e înspăimântător! Nu trebuie să distrugem familia, membrii săi au între ei legături sacre, trebuie numai să lărgim înţelegerea familiei. Această înţelegere, e rândul tinerilor să o aducă, necesită o întreagă muncă.

Nu prin faptul că ne căsătorim şi adăugăm relaţiilor noastre un tată vitreg, o mamă vitregă, cumnaţi şi cumnate şi mulţi unchi şi mătuşi, vom lărgi cu adevărat conştiinţa noastră. Prin aceasta nu facem

decât să adăugăm numai câteva relaţii în plus, dar putem rămâne la fel de limitaţi şi egoişti. Lărgirea conştiinţei se manifestă printr-o atitudine de nobleţe, de dezinteres: acceptăm să îndurăm unele inconveniente, să suferim chiar, să ne sacrificăm pentru alţii. Şi acestea nu e totul, o ştim, simţim că aparţinem marii familii universale şi ne bucurăm!

Când aud spunând pe câte unul, cu un aer atât de nenorocit: „Sunt singur, nu am familie” sunt siderat. Cum? Nu are familie?... El are o familie imensă, dar conştiinţa sa e atât de limitată, obstrucţionată că el nu o simte. Şi acesta e cazul a miliarde de fiinţe din lume. Ei se simt singuri !... Deci voi, cel puţin, începeţi să lucraţi asupra acestei lărgiri a conştiinţei. Chiar dacă nu aveţi nici tată nici mamă, nici fraţi nici surori, nici o rudă de sânge, acesta nu e un motiv de a vă crede singuri. Trebuie să o ştiţi, trebuie să simţiţi că sunteţi toţi fraţi şi surori, fii şi fiice ai aceluiaşi Tată, Spirit cosmic, şi aceleiaşi Mame, Natura universală, şi nu vă veţi mai simţi abandonaţi sau nefericiţi.

CUPRINS